

Projektowanie tożsamości /
Tożsamość projektowania

Design of identity /
Identity of design

LIST DYREKTORA NACZELNEGO TEATRU WIELKIEGO
- OPERY NARODOWEJ WALDEMAR DĄBROWSKIEGO

Szanowni Państwo

Konkurs *Projektowanie tożsamości / Tożsamość projektowania* dał możliwość zapoznania się z szerokim spektrum koncepcji pawilonów dla projektu OperaLab. Ciekawym i budującym doświadczeniem dla nas, jako instytucji była okazja do obejrzenia wielu cennych projektów z całego świata. To bardzo motywujące, że konkurs zainspirował architektów z całej Europy i świata. Nadesłane projekty świadczą o zrozumieniu i pogłębionej wiedzy o specyfice i potrzebach instytucji jaką jest opera, a także o rozpoznaniu tożsamości Teatru Wielkiego – Opery Narodowej.

Wyróżnione projekty to trzy zupełnie inne spojrzenia i koncepcje mobilnego pawilonu. Począwszy od ikonicznego, mocnego w wyrazie, a jednak w swej lapidarności minimalistycznego projektu zwycięzcy – Karola Żurawskiego, przez elegancję i świetlistą, półtransparentną koncepcję pawilonu projektu Rafała Oleksika – zdobywcy II nagrody, po wyróżniony ekspresyjny i niecodzienny pawilon Gonzalo del Val oraz Diego de Las Heras o silnie teatralnej tożsamości.

Otwieramy przed Państwem wystawę konkursową, która jest pierwszym etapem całego programu OperaLab. Dzięki jej nowoczesnej formie, która została zaprezentowana w otoczeniu bogatych historycznie Sal Redutowych, spełnia się postulat spajania dziedzictwa i nowoczesności.

Szukając adekwatnych środków wyrazu, które pozwolą przenieść ideę samego konkursu, jak i charakter całego projektu OperaLab, sięgnęliśmy po najnowszą technologię, tak bliską przecież naszemu part-

THE LETTER OF TEATR WIELKI - OPERA NARODOWA CHIEF
EXECUTIVE WALDEMAR DĄBROWSKI

Dear Sirs / Madams

The competition Identity Design/ Design Identity gave the opportunity to see a wide range of concepts of pavilions for the opera institution. The chance to see many valuable projects from around the world was an interesting and edifying experience for us as an institution. It is very encouraging that the competition has inspired architects from the whole Europe and the world. The submitted projects demonstrate understanding and in-depth knowledge of the specific characteristics and needs of the institution of opera, as well as recognition of the identity of Teatr Wielki – Opera Narodowa.

The awarded projects are three completely different looks and concepts of a mobile pavilion. Starting from the iconic one, powerful in expression, but minimalist in its conciseness – the project of the winner, Karol Żurawski, through the elegant and luminous, half-transparent concept of pavilion by Rafał Oleksik, awarded the second prize, to the honourably mentioned expressive and unusual pavilion by Gonzalo del Val and Diego de Las Heras of highly theatrical identity.

We open a brand new, temporary space before you, being also the first stage of the whole programme OperaLab – the post-competition exhibition of works. Thanks to its modern form, which was presented in a historically rich environment of Redutowe Rooms, the demand for bonding heritage and modernity is met. Searching for adequate means of expression which will translate the idea of the competition, as well as the nature of the project OperaLab

nerowi w projekcie - BMW, by połączyć ją z dziedzictwem Teatru Wielkiego – Opery Narodowej.

Teatr Wielki – Opera Narodowa to miejsce żywej korespondencji sztuk. Siedzibą tej najważniejszej, narodowej instytucji kultury jest niezwykle obiekt. Wybitni architekci, na przestrzeni niespełna dwustu lat, nadali formę idei. Idei budowania świata sztuki. Okazją do przybliżenia architektonicznego dziedzictwa Teatru jest przypadające na 2013 rok 180-lecie inauguracji działalności Teatru, którego pierwotny kształt określił Antonio Corazzi, a obecny - Bohdan Pniewski.

Budynek Teatru Wielkiego – Opery Narodowej jest także jednym z najważniejszych punktów tożsamości miasta, determinującym swą formą miejską przestrzeń. Celem projektu jest więc nawiązanie dialogu pomiędzy architektonicznym i projektowym dziedzictwem a nowymi tendencjami i kierunkami rozwoju tych dziedzin.

Zapraszam serdecznie na wystawę.

as a whole, we reached for the latest technology, so close to our partner in the project – BMW, to combine it with the heritage of Teatr Wielki – Opera Narodowa.

Teatr Wielki – Opera Narodowa is a place of vivid correspondence of arts. A remarkable building is the seat of this most important institution of the national culture. Over nearly two hundred years, prominent architects gave the idea a form, the idea of building the world of art. The 180th anniversary of its inauguration in the coming year 2013 is an opportunity to present the architectural heritage of the Theatre, whose original appearance was shaped by Antonio Corazzi and the present one – by Bohdan Pniewski.

The building of Teatr Wielki – Opera Narodowa is also one of the highlights of the city's identity, determining urban space with its form. The purpose of the project is therefore to establish a dialogue of the architectural and design heritage with the new trends and the latest developments in these fields. It is a kind of simulation of changes.

I cordially invite you to the exhibition.

DYREKTOR NACZELNY TEATRU WIELKIEGO -
OPERY NARODOWEJ WALDEMAR DĄBROWSKICHIEF EXECUTIVE OF TEATR WIELKI -
OPERA NARODOWA WALDEMAR DĄBROWSKI

LIST DYREKTORA GENERALNEGO BMW GROUP POLSKA,
ANDREASA BIEHLERA

Szanowni Państwo

Zaangażowanie BMW Group we wspieranie kultury stanowi ważny element strategii naszej firmy. Wierzymy, że działalność artystów stanowi jeden z najważniejszych obszarów życia społecznego, a dziedzictwo kulturalne jest wartością niezmiernie ważną. Dlatego od ponad 40 lat angażujemy się w różnorodne projekty kulturalne, kładąc nacisk na zaangażowanie w sztukę współczesną, jazz i muzykę klasyczną, a także architekturę i nowoczesny design. Do najbardziej znanych projektów należy kolekcja BMW Art Cars. W jej ramach najwybitniejsi współcześni artyści, m.in. Roy Lichtenstein, Andy Warhol czy Jeff Koons, pokazali swoje artystyczne wizje wybranych modeli aut BMW. Realizujemy także mobilne laboratorium dla mega miast BMW Guggenheim Lab oraz projekt performance'ów transmitowanych na żywo przez Internet - BMW Tate Live.

BMW jako marka aut innowacyjnych technologicznie oraz wyjątkowych pod względem designu, pełnymi garściami czerpie inspiracje od artystów, architektów, a nawet urbanistów. To także dzięki ich pomysłom powstają tak śmiałe przedsięwzięcia, jak submarka BMW i koncentrująca się na szeroko pojętym zagadnieniu mobilności przyszłości. BMWi to nie tylko marka aut z napędem elektrycznym – której pierwszy przedstawiciel BMW i3 wyruszy na drogi już na przełomie roku – ale także innowacyjne koncepcje dopasowania indywidualnej mobilności do nowego stylu życia ludzi zwłaszcza w wielkich miastach.

MESSAGE FROM ANDREAS BIEHLER, MANAGING DIRECTOR
AT BMW GROUP POLSKA

Dear Sirs / Madams

The commitment of BMW Group to supporting culture is a major element of our corporate strategy. We believe artistic endeavours to be one of the most vital areas of social life. An equal attention should be given to cultural heritage due to its multifaceted importance. This is why, for the past 40 years, we have been consistently involved in a variety of cultural projects with an emphasis on contemporary art, jazz and classical music as well as architecture and modern design. One of our best known projects is the BMW Art Cars collection. Within the framework of this initiative, some of the world's most highly esteemed artists, including Roy Lichtenstein, Andy Warhol or Jeff Koons, showcased their artistic visions of selected BMW models. We have also launched the BMW Guggenheim Lab, a mobile laboratory travelling to major cities worldwide, and BMW Tate Live, a project focusing on live performances broadcast online across the world.

BMW, a brand of technologically advanced vehicles featuring unique design, draws a lot of inspiration from artists, architects and even urban planners. It is partly due to their innovative ideas that a range of ambitious initiatives could take off. One of them is the BMW i subbrand concentrating on broadly understood future mobility solutions. In addition to denoting a brand of innovative electric cars, with the first model BMW i3 scheduled to hit the roads by the end of the year, BMW i represents innovative concepts for adjusting individual mobility to the lifestyle of contemporary people, particularly residents of large cities.

Projekt OperaLab łączy w sobie wiele elementów, które są niezwykle charakterystyczne dla BMW Group oraz które z radością wspieramy: innowacyjność, interdyscyplinarność, otwartość na inspiracje oraz przeobrażanie otoczenia, w którym żyjemy – pod względem architektonicznym, ale także kulturowym. Popieramy śmiałość wizji projektu OperaLab, a szczególnie bliskie jest dla nas podjęcie tematyki mobilności, czego wyrazem jest pierwsza odsłona projektu. W jej ramach powstanie mobilny pawilon, który mam nadzieję będzie wspinał przestrzenią dialogu także pomiędzy sztuką a biznesem. Jestem pod wrażeniem, jak ciekawe projekty powstały i cieszę się, że BMW Group jest częścią OperaLab.

W imieniu BMW Group Polska, partnera OperaLab, zapraszam Państwa na wystawę oraz do obserwowania innych działań BMW na polu wydarzeń kulturalnych.

OperaLab is a project combining an array of elements which have always been embraced by BMW Group and which we are invariably pleased to endorse: innovation, interdisciplinarity, openness to inspiration and willingness to transform our living space both in architectural and cultural aspects. We support the bold vision behind OperaLab. What we especially cherish about this venture, though, is the theme of mobility reflected in the first round of the project. OperaLab will involve a mobile pavilion which, we hope, will also serve as an excellent platform for dialogue between art and business. I am greatly impressed by the captivating effects of the project and I am extremely happy about the involvement of BMW Group in OperaLab.

On behalf of BMW Group Polska, a partner of OperaLab, I would like to invite you to visit the exhibition and keep abreast of other cultural activities pursued with BMW's support.

DYREKTOR GENERALNY BMW GROUP POLSKA,
ANDREAS BIEHLER

MANAGING DIRECTOR AT BMW GROUP POLSKA,
ANDREAS BIEHLER

CREDITS

Koncepcję architektoniczną wystawy oraz aplikacje AR przygotowało biuro Bridge. Oprawę graficzną – biuro SuperSuper.

The architectural concept of the exhibition and AR applications were prepared by the office Bridge; graphic design – by the office SuperSuper.

ROZDZIAŁ / CHAPTER

Spis treści

Table of contents

01	OperaLab / koncept OperaLab / concept
02	Mobilny pawilon OperaLab / konkurs <i>Projektowanie tożsamości / Tożsamość projektowania</i> OperaLab mobile pavilion / Design of Identity / Identity of Design competition
03	Werdykt Jury Jury's Verdict
04	Wystawa pokonkursowa Post-competition exhibition
04.1	Teatr Wielki - Opera Narodowa / kontekst Teatr Wielki - Opera Narodowa / context
04.2	Zaangażowanie BMW Group w kulturę i sztukę BMW Group cultural commitment
04.3	I nagroda – Karol Żurawski First prize
04.4	II nagroda – Rafał Oleksik wraz z Agnieszką Wyrwas, Krzysztofem Stępnem Second prize
04.5	Wyróżnienie – Gonzalo del Val i Diego de las Heras Honourable mention
05	Wybór projektów konkursowych Selection of competition projects
05.1	Konrad Basan wraz z Tomaszem Budzińskim
05.2	Filip Gaul / Deigie Architekci
05.3	Bartosz Haduch / NAarchitekTURA
05.4	Ligia Krajewska / exexe architects
05.5	Łukasz Pastuszka / MOOMOO Architects
05.6	Jan Sukiennik / 137kilo
05.7	Jakub Szczęsny / Centrala

OperaLab / koncept

OperaLab / concept

OperaLab to interdyscyplinarny projekt łączący cechy galerii i think-tanku, zainaugurowany w październiku 2012 roku, dzięki inicjatywie Teatru Wielkiego – Opery Narodowej, w ścisłej współpracy z BMW.

Projekt został pomyślany jako szereg artystycznych i intelektualnych inicjatyw. W ich gamie zawierają się wystawy, działania baletowe i operowe oraz warsztaty. Dynamiczną formę OperaLab określają zmiany zachodzące we współczesnej kulturze i sztuce.

To miejsce, w którym artystyczne aktywności za każdym razem tworzą nowy układ wzajemnych relacji. Działania na styku architektury, projektowania wzorniczego oraz sztuk plastycznych w konfrontacji z działaniami performatywnymi dają możliwość tworzenia innowacyjnych i eksperymentalnych koncepcji. Punktem wyjścia dla OperaLab jest zarówno Teatr Wielki – Opera Narodowa, jako miejsce działań baletowych i operowych, ale też jego struktura i otoczenie. Sama opera, jako dyscyplina, jest wypadkową wielu artystycznych aktywności, które, łączone ze sobą, tworzą dzieło. Przeniesienie tego konceptu na nowe działania i przestrzenie stanowi główne założenie projektu OperaLab.

Projekt został zorientowany dwukierunkowo: Opera – miasto / miasto – Opera. Przyświeca mu myśl wzajemnych relacji, transferu wizualnych bodźców i możliwości, jakie ten dialog niesie. Wykorzystuje miejski potencjał artystyczny i społeczno - kulturowy. Kierunkowanie działań do wewnątrz ma na celu szukanie dia-

OperaLab is an interdisciplinary project combining some features of a gallery and a think-tank, inaugurated in October 2012, thanks to the initiative of Teatr Wielki – Opera Narodowa in close co-operation with BMW.

The project was conceived as a series of artistic and intellectual initiatives. They include a range of exhibitions, ballet and opera activities and workshops. The dynamic form of OperaLab is determined by changes in contemporary culture and art.

This is the place in which artistic activity creates a new system of relations each time. Activities at the interface of architecture, pattern design and plastic arts in the confrontation with performative actions provide the ability to create innovative and experimental ideas. The starting point for OperaLab is both Teatr Wielki - Opera Narodowa as a venue of ballet and opera activities, but also its structure and environment. Opera itself as a discipline is the resultant of many artistic activities that, combined together, create a masterpiece. The transfer of this concept to new activities and spaces is the main assumption of the project OperaLab.

The project was oriented bidirectionally as Opera - city/ city - Opera. It is guided by the idea of mutual relations, the transfer of visual stimuli and the opportunities that such a dialogue brings. It uses the urban artistic and socio-cultural potential. OperaLab understood as a space for the city is a field of complex play.

logu między operą i baletem a dziedzinami projektowymi, na zewnątrz - badanie roli instytucji kultury w przestrzeni miejskiej, możliwości jej rozwoju i wpływu na tożsamość miasta. Łączy się z tym także aspekt mobilności, tak bliski BMW, które będąc innowacyjną marką stale poszukuje nowoczesnych rozwiązań. Zaplecze to daje projektowi szansę wykorzystania, przy budowie projektów artystycznych, najnowszych technologii i rozwiązań.

Tożsamość przestrzeni miejskiej budowana jest poprzez sztukę i dzięki niej. Za sprawą działań artystycznych, architektury i urbanistyki, miasto tworzy własną, odrębną tożsamość. Percepcja miasta ściśle uzależniona jest od jego elementów charakterystycznych, pozwalających na łatwe zakodowanie w świadomości. Dziedziny projektowe stały się rodzajem totemu i narzędziem dla rozwoju kulturowego, przy czym to właśnie instytucje kultury w znacznym stopniu kreują obraz miast, wyznaczając kierunek rozwoju i budując ich tożsamość. Teatr Wielki – Opera Narodowa, jako instytucja mająca świadomość tego procesu, zamierza wraz z firmą BMW stworzyć nową przestrzeń dla sztuki i miasta.

Interdyscyplinarne postrzeganie sztuki daje możliwość lepszego zrozumienia zmian zachodzących w świecie. Trudno dziś analizować istotne zjawiska artystyczne poprzez wąski pryzmat konkretnych zdarzeń, czy autonomicznych dyscyplin. Synteza sztuk to siła pozwalająca na uzyskanie nowej, świeżej jakości. Projekt OperaLab realizowany jest z myślą o kreowaniu takich działań poprzez otwieranie nowych przestrzeni dla artystycznych zdarzeń.

Lining of actions to the inside is meant to seek for a dialogue of the opera and the ballet with the areas of design, on the outside – to examine the role of cultural institutions in the city space, the possibility of its development and the impact on the identity of the city. Added to this is the aspect of mobility, so close to BMW, which, being an innovative brand, is constantly looking for new solutions. This base gives the project a chance to apply the latest technologies and solutions in the development of artistic projects.

The identity of the city is built through art and owing to it. By artistic activities, architecture and urban planning, the city creates its own distinctive identity. The perception of the city is closely dependent on its design features, allowing for easy coding in consciousness. Design fields have become a kind of totem and a tool for cultural development, but namely cultural institutions to a large extent create the image of cities, setting the direction for the development, and build their identity. Teatr Wielki – Opera Narodowa, as an institution being aware of this process, is going to create a new space for art and the city together with BMW.

Interdisciplinary perception of art gives a better understanding of the changes taking place in the world. It is difficult to analyse the important artistic trends through the narrow prism of specific events or autonomous disciplines. Synthesis of arts is the power that allows for gaining new and fresh quality. OperaLab project is being implemented with a view to create the opportunity for such actions by opening new spaces for artistic events.

Mobilny pawilon OperaLab / konkurs Projektowanie tożsamości / Tożsamość projektowania

OperaLab mobile pavilion / Design of Identity / Identity of design competition

Pierwszym projektem, rozpoczynającym działalność OperaLab, stał się konkurs *Projektowanie tożsamości / Tożsamość projektowania*. Jego intencją jest realizacja nowej przestrzeni dla aktywności OperaLab i Teatru Wielkiego – Opery Narodowej. Przestrzeni szczególnej ze względu na mobilny i modułowy charakter, silnie korespondujący i oddziałujący na miejskie otoczenie poprzez architektoniczną formę. Pawilon pomyślany został jako rama wyznaczająca nowe miejsce dla artystycznych działań w zmiennych lokalizacjach.

Mobilny aspekt pawilonu jest silnie związany z dynamiką zmian współczesnego miasta, rozumianego jako nieustannie przeobrażająca się struktura, zbiór elementów stałych i zmiennych. Pawilon staje się dla niego czasowym miejscem artystycznych zdarzeń.

Celem konkursu był wybór koncepcji mobilnego pawilonu, który pozwoli projektowi OperaLab na szereg artystycznych i intelektualnych aktywności w wybranych miejskich lokalizacjach. Począwszy od aranżacji wystaw, poprzez filmowe projekcje, prezentacje baletowe i operowe, po koncerty i realizację paneli dyskusyjnych. Wskazane funkcjonalności mobilnego pawilonu zakładały jego modułową strukturę, łatwą w transporcie i aranżacji zarówno w otwartej przestrzeni miejskiej, jak i we wnętrzu, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzeni Teatru Wielkiego – Opery Narodowej.

Jednocześnie przy uwzględnieniu technicznych aspektów, podstawową kwestią była forma pawilonu. W myśl założeń powinna

The competition Identity Design / Design Identity was the first project commencing the operation of OperaLab. Its intention was to establish a new space for the activity of OperaLab and Teatr Wielki – Opera Narodowa, a space special due to its mobile and modular nature, highly correspondent and affecting the urban environment through the architectural form. The pavilion was designed as a framework that defines the new place for artistic activities in variable locations.

The mobile aspect of the pavilion is strongly associated with the dynamics of changes in the modern city, understood as a constantly transforming structure, a set of fixed and variable components. The pavilion becomes for it a temporary place of artistic events.

The purpose of the competition was to select the concept of mobile pavilion which will allow the project OperaLab for implementation of a number of artistic and intellectual activities in selected urban locations. Starting from the arrangement of exhibitions, through film screenings, ballet and opera presentations, to concerts and implementation of discussions panel. The indicated functionalities of mobile pavilion stipulated its modular structure, being easy to transport and arrange both in an open urban space and in the interior, with particular consideration of the space of Teatr Wielki-Opera Narodowa.

At the same time, taking into account the technical aspects, the form of the pavilion

być to struktura o silnym wyrazie, operująca mocnym znakiem, która w twórczy sposób odniesie się do tożsamości Teatru Wielkiego – Opery Narodowej, a poprzez nowoczesną formę i zasadę innowacyjnej mobilności - do rdzenia wizerunkowego marki BMW. Idea konkursu została oparta na silnych relacjach, jakie w procesie projektowym zachodzą na linii forma – idea. Punktem wyjścia dla projektantów była wyselekcjonowana grupa pojęć, stanowiących rodzaj drogowskazu dla procesu projektowego. Wybrane hasła to: tożsamość, dziedzictwo, marka, wyobrażenie, styl, funkcja, limitacja, prestiż, dostępność, jakość.

Otwarta formuła konkursu, w kontekście charakteru samego projektu, jako akceleratora pomysłów i artystycznych koncepcji, wydawała się najbardziej adekwatna. Pozwoliła na przesłanie różnorodnych idei i założeń projektowych z całego świata. Wśród 115 zgłoszeń znalazły się prace m.in. z Polski, Austrii, Holandii, Włoch, Hiszpanii, Francji, Belgii, Singapuru, Ekwadoru czy Iranu.

was the basic issue. Under the assumptions, this should be a structure of firm expression, operating a strong sign, that will creatively refer to the identity of Teatr Wielki-Opera Narodowa, and with its modern form and the principle of innovative mobility – refer to the image core of the BMW brand. The idea of the competition was based on the strong links that occur in the design process in the relationship form – idea. The starting point for the designers was a selected group of concepts which are kind of signpost for the design process. The selected keywords are: identity, heritage, brand, image, style, function, limitation, prestige, availability, quality.

In the context of the nature of the project itself as an accelerator of ideas and artistic concepts, the open formula of the competition seemed to be the most relevant one. It allowed us for exploration of a variety of ideas and design assumptions from around the world. Among the 115 submissions, there were works e.g. from Poland, Austria, the Netherlands, Italy, Spain, France, Belgium, Singapore, Ecuador and Iran.

Werdykt Jury

Konkurs został rozstrzygnięty 11 stycznia 2013 roku, na podstawie werdyktu Jury z dnia 21 grudnia 2012 roku. Zwycięskie prace wyłoniło gremium ekspertów, zaproszonych do Jury: Jacek Fröhlich, prof. Konrad Kucza – Kuczyński, Boris Kudlička, Marcin Mostafa, Natalia Paszkowska, prof. Jerzy Porębski, Tomek Rygalik.

Po analizie wszystkich prac i dyskusji, Jury przyznało dwie drugie nagrody oraz wyróżnienie. Laureaci drugich nagród dostali zaproszenie do II-go etapu konkursu, mającego na celu realizację zaleceń Jury. Finalnie konkurs wygrał projekt autorstwa Karola Żurawskiego.

I nagroda

Karol Żurawski
(wygrana w II etapie konkursu)

II nagroda

Rafał Oleksik wraz z Agnieszką Wyrwas,
Krzysztofem Stępień

Wyróżnienie

Gonzalo del Val, Diego de las Heras

Zaproponowana koncepcja pawilonu cechuje się wysoką jakością estetyczną i ideową. Oparta jest na mocnym architektonicznym znaku, dzięki czemu, operując lapidarnymi środkami, staje się sugestywna. Autor dobrze odczytał relacje pomiędzy nową formą a tożsamością Teatru Wielkiego – Opery Narodowej, będące jed-

Jury's Verdict

The competition was settled on 11th January 2013 based on the verdict of the Jury of 21st December 2012. The winning works were selected by a panel of experts invited to the Jury: Jacek Fröhlich, Prof. Konrad Kucza-Kuczyński, Boris Kudlička, Marcin Mostafa, Natalia Paszkowska, Prof. Jerzy Porębski, Tomek Rygalik.

After analysing all the work and a discussion, the Jury decided not to honour any project with the first prize. Two second prizes and a honourable mention were awarded. The winners of two second prizes were invited to the second stage of the competition, with a view to implement the recommendations of the Jury. Eventually, the project by Karol Żurawski won the competition.

1st prize

Karol Żurawski
(won in the 2nd stage of the competition)

2nd prize

Rafał Oleksik with Agnieszka Wyrwas,
Krzysztof Stępień

Honourable mention

Gonzalo del Val, Diego de las Heras

The proposed concept of the pavilion is characterised by a high aesthetic and ideological quality. It is based on a firm architectural sign, owing to which, operating with lapidary means, it becomes suggestive. The author properly read out the relationship between the new form and the identity of Teatr Wielki – Opera Narodowa, one of

nym z priorytetowych założeń konkursu, transponując je na formę obiektu. Nagrodę przyznano za nawiązanie do tożsamości i języka formalnego Teatru w nieoczywisty sposób, stworzenie ikony oraz operowanie lapidarnym językiem architektonicznym, który można odczytywać na wielu poziomach, a który pozostaje zrozumiały dla szerokiego grona odbiorców. Bryła odnosząca się do teatralnej kurtyny budzi zaciekawienie. Pawilon zdaje się być tajemniczą strukturą, mocno wkraczającą w przestrzeń miejską. Poprzez zredukowanie środków ekspresji, zwarta i ciemna bryła pawilonu zachowuje równowagę, nie będąc zbyt ekspansywną. Potencjał projektu w dużej mierze tkwi w metaforycznym myśleniu o architekturze i pozostawieniu tajemnicy i niedopowiedzenia. Taka taktyka projektowa pozwoliła ukształtować formę bliską teatralnej estetyce, jednak stonowaną i nieprzesadzoną. Projekt wpisuje się w założenia konkursu, mówiące o potrzebie budowania dialogu pomiędzy strukturą Teatru Wielkiego – Opery Narodowej a nowoczesnym myśleniem o czasowej strukturze ekspozycyjnej lokowanej w zmiennych przestrzeniach miejskich. Pawilon odnosi się do ideowej struktury instytucji, szukając dialogu w ponadczasowych rozwiązaniach, by w innowacyjny sposób łączyć tożsamość miejsca z nowoczesnymi rozwiązaniami formalnymi i technologicznymi. Prostota i klarowność zastosowanych środków doskonale odnosi się do założeń i oczekiwań organizatorów. Przy uwzględnieniu założeń technicznych, funkcjonalnych i konstrukcyjnych pawilon ma szansę stać się kompletną i doskonale spełniającą przeznaczoną rolę przestrzeni, tworząc przy tym niecodzienny i intrygujący obiekt architektoniczny. Zaproponowany projekt jest potwierdzeniem wycucia założeń i celów, jakie stawia przed sobą OperaLab.

Zaproponowany projekt pawilonu w eleganckiej formie prezentuje dialog z elementami tożsamości Teatru. Owe działania, nie będące zbyt oczywistym odwołaniem, pozostaje łatwe do odkodowania. Dzięki temu spełnia się postulowany w warunkach konkursu ważny aspekt - budowania relacji z instytucją, czerpiąc z jej słownika. Projekt pawilonu może być rodzajem zewnętrznej przestrzeni OperaLab, tworząc

the priority assumptions of the competition, transposing them into the form of the facility. The prize was granted for the reference to the identity and formal language of Theatre in an unobvious way, creation of an icons and manipulating the concise architectural language that can be read on many levels and that is understandable to a wide audience. The block referring to a theatre curtain raises curiosity. The pavilion seems to be a mysterious structure, firmly stepping into the urban space. By reducing the means of expression, the compact and solid dark block of the pavilion maintains the balance without being too expansive. The potential of the project largely consists in a metaphorical way of thinking about architecture and keeping some mystery and undertone. Such design tactics helped shape a form close to theatrical aesthetics, yet toned down and not exaggerated. The project forms part of the competition's assumptions highlighting the need to establish a dialogue between the structure of Teatr Wielki – Opera Narodowa and the modern way of thinking about the temporary structure of the exhibition located in variable urban areas. The pavilion refers to the ideological structure of the institution, seeking dialogue in timeless solutions to link the identity of the place with modern formal and technological solutions in an innovative way. The simplicity and clarity of the used measures relates perfectly to the assumptions and expectations of the organizers. Taking into account the technical, functional and design assumptions, the pavilion has a chance to become a complete space meeting the designed role well, thereby creating an unusual and intriguing architectural object. The proposed project is a confirmation of the sense of assumptions and purposes that OperaLab sets itself.

The proposed project of a pavilion presents a dialogue with elements of the identity of the Theatre in an elegant form. Such an activity, not too obvious a reference, remains easy to decode. Thus, it meets an important aspect postulated in the conditions of the competition – to build relationships with the institution, drawing from its dictionary. The project of pavilion can be a kind of outer space of OperaLab,

PROJEKT GONZALO DEL VAL I DIEGO DE LAS HERAS /
PROJECT BY GONZALO DEL VAL I DIEGO DE LAS HERAS

własną zaakcentowaną formę, jednocześnie odwołując się do tożsamości Teatru. Interesująca wydaje się formalna elegancja projektu, falujące ściany wykonane z aluminiowych profili, nadającą zwartej bryle dynamiki, przywołując skojarzenia z kurtyną. Łamanie konwencji poprzez kontrastowe zestawienie sztywnych materiałów do uzyskania efektu delikatności i zwiewności jest dużym atutem projektu. Zastosowanie pionowych profili-rur, tworzących elewację pawilonu wprowadza w projekt rytm, który może przywoływać, uproszczone i zmultiplikowane kolumny z fasady Teatru Wielkiego – Opery Narodowej. Projekt jest aktualną interpretacją eleganckiej formy pawilonu, której uniwersalny charakter pozwoli na łatwą akomodację w różnych przestrzeniach miejskich. Charakterystyczna forma pawilonu pozwoli na realizację szeregu aktywności, tworząc dla nich odpowiednie, nieabsorbujące tło.

Jury przyznało wyróżnienie za niekonwencjonalne podejście do zadanego tematu. Ekspresyjna forma pawilonu, mieniąca się feerią barw jest interesującym konceptem wyróżniającym projekt. Addytywna koncepcja struktury pawilonu, widoczna w jego tektonice, pozwoli na stworzenie bardzo charakterystycznej struktury, będącej postmodernistyczną redakcją założeń konkursowych oraz interesującym i wyszukany odniesieniem do tożsamości Teatru, jako instytucji. Przemysłana gra z konwencjami oraz odniesieniami do świata sztuk performatywnych stanowi duży atut projektu. Pawilon można czytać jako mobilną scenografię i rekwizytornię, która czasowo lokowana jest w przestrzeni miejskiej, pozwala w innowacyjny sposób realizować rozmaite aktywności artystyczne. Ciekawym projektowym zabiegiem jest skonstrastowanie ekspresyjnej nowoczesnej formy z tradycyjną metodą wykonania i prostotą zastosowanych materiałów. Jury zwróciło także uwagę na sposób prezentacji projektu. Jako jedyny przedstawiony został w formie kolorowanego szkicu, co stanowi ciekawą alternatywę wobec cyfrowych hiperrealistycznych renderingów.

creating its own accentuated form while referring to the identity of the Theatre. The formal elegance of the project, wavy walls made of aluminium profiles, giving the compact solid some dynamics, evoking associations with the curtain, seem to be interesting. Breaking the convention by contrasting juxtaposition of rigid materials to achieve the effect of delicacy and airiness is a significant advantage of the project. The use of vertical profiles-tubes, forming the pavilion façade, introduces a rhythm in the design that can evoke the image of simplified and multiplied columns of the façade of Teatr Wielki – Opera Narodowa. The project is the current interpretation of the elegant form of the pavilion whose universal nature allows for easy accommodation in various urban spaces. Characteristic form of the pavilion will allow for a number of activities, forming a suitable, non-absorbing background for them.

The Jury awards the honourable mention for an unconventional approach to the given topic. The expressive form of the pavilion, with its twinkling riot of colours is an interesting concept distinguishing the project. The additive concept of the pavilion's structure visible in the tectonics will allow for creation of a very distinctive structure, being a post-modern edition of competition assumptions and an interesting and sophisticated reference to the identity of the Theatre as an institution. Thoughtful play with the conventions and references to the world of performing arts is a big asset of the project. The pavilion can be perceived as mobile stage design and props temporarily located in the urban space, it allows for innovative ways of implementing a variety of artistic activities. An interesting design measure consists in contrasting the expressive modern form with the traditional method of implementation and simplicity of the materials used. The Jury also drew attention to the way of presenting the project. As the only one, it was presented in the form of a coloured sketch, which is an interesting alternative to digital hyper-realistic renderings.

Wystawa pokonkursowa / Nowe możliwości / nowa forma

Wystawa pokonkursowa prezentuje dziesięć projektów mobilnych pawilonów. Wśród nich znalazła się zwycięska koncepcja Karola Żurawskiego, uhonorowany II nagrodą projekt Rafała Oleksika, wyróżniony pawilon Gonzalo del Val oraz Diego de las Heras oraz wybrane siedem projektów autorstwa: Konrada Basana wraz z Tomaszem Budzińskim, Filipa Gaula/Deigie Architekci, Bartosza Haducha/NAarchitekTURA, Ligi Krajewskiej/exexe architects, Łukasza Pastuszki/MOOMOO Architects, Jana Sukiennika/137kilo oraz Jakuba Szczęsnego/Centrała.

Wybór eksponowanych projektów odzwierciedla różnorodność, z jaką architekci podeszli do zadanego tematu. Dzięki wnikliwej analizie idei jaka towarzyszyła konkursowi, koncepcje pawilonów oddają tożsamość i potrzeby instytucji kultury oraz wizerunek Teatru Wielkiego – Opery Narodowej i firmy BMW w języku projektowym, przy jednoczesnym zachowaniu funkcjonalności. Każdy projekt to inne, świeże podejście do problemu mobilności i odrębny, innowacyjny koncept architektoniczny.

Multimedialna forma prezentacji projektów mobilnych pawilonów jest integralną częścią koncepcji konkursu, jego naturalną sekwencją. Wystawa oparta została na technologii Augmented Reality – (Rozszerzona rzeczywistość), która tworzy relację świata rzeczywistego z wirtualnym. Wystawa *Projektowanie tożsamości / Tożsamość projektowania* jest pierwszą tego typu w Polsce wirtualną prezentacją. Ekspozycję można oglądać za pomocą tabletów. Dzięki

Post-competition exhibition / New possibilities / new form

The exhibition of works presents ten projects of mobile pavilions. Among the presented items, there was the winning concept by Karol Żurawski, awarded the second prize project by Rafał Oleksik, the honourably mentioned pavilion by Gonzalo del Val and Diego de las Heras and selected seven projects by: Konrad Basan with Tomasz Budziński, Filip Gaul/Deigie Architekci, Bartosz Haduch NAarchitekTURA, Ligia Krajewska/exexe architects, Łukasz Pastuszka/MOOMOO Architects, Jan Sukiennik/137kilo and Jakub Szczęsny/Centrała.

The selection of exhibited projects reflects the diversity of the architects' approach to the specified topic. Owing to the careful analysis of the idea that guided the competition, the concepts of pavilions reflect the identity and the needs of the opera institution, and the image of Teatr Wielki – Opera Narodowa and BMW in the design language, while preserving a number of functionalities. Each project is a different, fresh approach to the problem of mobility and a distinct, innovative architectural concept.

The multimedia form of presentation of mobile pavilion projects is an integral part of the competition concept, its natural sequence. The exhibition was based on the technology of Augmented Reality - (Extended reality) which creates a relationship between the real and the virtual world. The exhibition *Identity Design/ Design Identity* is the first virtual presentation of its kind in Poland. The exhibition can be viewed

specjalnie zaprojektowanym aplikacjom, po zbliżeniu mobilnego urządzenia do trackerów wydrukowanych na postumentach ekspozycyjnych następuje uruchomienie aplikacji AR. Każda z nich prezentuje dziesięć projektów pawilonów w postaci animacji 3D.

Przestrzeń ekspozycji są Sale Redutowe, posiadające odpowiedni kolor ścian, światło oraz powierzchnię. Ponadto, co należy podkreślić, posiadają jeszcze przedwojenne tradycje w prezentowaniu architektury.

with tablets. With some specially designed applications, moving the mobile device closer to the trackers printed on exhibition pedestals starts AR applications. Each of them presents ten projects of pavilions in the form of 3D animation.

Redutowe Rooms, with proper colour of the walls, light and area are the venue of the exhibition. In addition, which should be stressed, they have even pre-war tradition of presenting architecture.

+
Zdjęcie / Photo 01
Sale Redutowe
Redout Rooms

ROZDZIAŁ / CHAPTER

04.1

TEMAT / SUBJECT

Teatr Wielki - Opera Narodowa / kontekst

Teatr Wielki - Opera Narodowa / context

HISTORIA / HISTORY

Teatr Wielki – Opera Narodowa od niepełna dwustu lat jest reprezentacyjną polską sceną operowo-baletową. Budynek powstał w latach 1825-1833 według projektu włoskiego architekta Antonio Corazziego. Od tego czasu był kilkakrotnie przebudowywany. Podczas oblężenia Warszawy w 1939 r. został zbombardowany i niemal całkowicie zniszczony. Pozostała jedynie oryginalna klasycystyczna fasada gmachu. W latach 1945-1965 zespół działał na innych scenach, podczas gdy gmach Teatru został wzniesiony z gruzów i rozbudowany według projektu Bohdana Pniewskiego.

Teatr Wielki – Opera Narodowa kultywuje swoje długoletnie tradycje, wystawiając dzieła kompozytorów polskich i światowych. Spektakle prezentowane są na scenie głównej - w Sali Moniuszki z widownią na 1772 miejsca i na scenie kameralnej z widownią na 248 miejsc w Sali Młynarskiego. Na pierwszym piętrze, w dawnych Salach Redutowych, mieści się jedyne w Polsce Muzeum Teatralne. Fasada Teatru Wielkiego, zgodnie z intencją architekta Antonia Corazziego, została zwieńczona w 2002 r. rzeźbą Kwadrygi Apollina. Rzeźbę zaprojektowali współcześnie profesorowie warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych: Antoni Myjak i Antoni J. Pastwa.

Teatr Wielki – Opera Narodowa szczyty się najbardziej znaczącymi w Polsce produkcjami baletowymi i operowymi. Słynni dyrygenci, znani reżyserzy, wielkie gwiazdy polskiej i światowej wokalistyki, wybitni tancerze – są największymi atutami Teatru i zarazem gwarancją sukcesów artystycznych. Rozwijana z każdym sezonem współpraca

For nearly two hundred years Teatr Wielki – Opera Narodowa has been the main Polish opera and ballet stage. The building, designed by the Italian architect Antonio Corazzi, was erected in the years 1825-1833. Since then it has been reconstructed on several occasions. During the siege of Warsaw in 1939 it was bombed and almost totally destroyed. Only the original classical facade of the building survived. In the years 1945-1965, the company performed on other stages, while the theatre building was being raised from the rubble and extended on the basis of a design created by Bohdan Pniewski.

Teatr Wielki – Opera Narodowa continues its long traditions, staging works by Polish and world composers. Spectacles are presented on the main stage – in the Moniuszko Hall with an auditorium for 1,772 spectators and on the small stage with an auditorium offering 248 seats in the Młynarski Hall. On the first floor, the former Redoubt Rooms contain the only Theatrical Museum in Poland. In 2002, in keeping with the intention of the architect Antonio Corazzi, the facade of Teatr Wielki was crowned with the Apollo's Quadriga designed by contemporary professors of Warsaw's Academy of Fine Arts: Antoni Myjak and Antoni J. Pastwa.

Teatr Wielki – Opera Narodowa prides itself on the most important ballet and opera productions in Poland. Famous conductors, well-known directors, great Polish and foreign singers, outstanding dancers – these are the strongest points of the Theatre and a guarantee of its artistic successes. The international co-operation, developed in each season, puts

+
Zdjęcie / Photo 02
Teatr Wielki – Opera Narodowa, widok ogólny
Teatr Wielki – Opera Narodowa, main view

międzynarodowa stawia Teatr Wielki w jednym rzędzie z najświetniejszymi teatrami operowymi i instytucjami baletowymi na świecie. Zrealizowane koprodukcje z najbardziej znaczącymi scenami Europy: English National Opera w Londynie, Teatro Real w Madrycie, Festiwalem w Bregenz, Théâtre Royal de la Monnaie w Brukseli, Teatrem Maryjskim w Sankt Petersburgu, czy Gran Teatre del Liceu w Barcelonie pokazują, że Teatr Wielki – Opera Narodowa jest ważną europejską sceną, wpisującą się we wspólny dynamizm twórczy i produkcyjny.

Klasycyzyczna forma gmachu Teatru Wielkiego – Opery Narodowej autorstwa Antonio Corazziego stanowi odniesienie dla późniejszych zmian dokonanych przez Bohdana Marconiego czy Bohdana Pniewskiego. Włoski architekt projektując pierwotną siedzibę Teatru stworzył wielowarstwową, spiętrzoną bryłę, operując biegle ówczesnym architektonicznym wzornikiem, skomponował jeden z najlepszych budynków klasycystycznych w Polsce. Bogata paleta formalna dzisiejszego gmachu zawiera elementy klasycystyczne, modernistyczne, eklektyczne i art-déco. Stylowe warstwy harmonijnie korespondują ze sobą, doskonale komunikując historię Teatru i nadając mu unikalny charakter.

Częścią spajającą przedwojenną formę budynku i jego powojenne oblicze jest północna, reprezentacyjna fasada, która ocalała od

Teatr Wielki among the most famous Opera Houses and ballet companies in the world. The co-productions realised with the most important stages in Europe: The English National Opera in London, Teatro Real in Madrid, The Bregenz Festival, Théâtre Royal de la Monnaie in Brussels, Mariinsky Theatre in Sankt Petersburg, or Grand Theatre del Liceu in Barcelona, Teatro alla Scala, Covent Garden, Metropolitan Opera show that Teatr Wielki – Opera Narodowa is an important European stage, participating in the joint creative and production endeavours.

The classical form of the edifice of Teatr Wielki – Opera Narodowa designed by Antonio Corazzi is a point of reference for the later changes made by Bohdan Marconi or Bohdan Pniewski. Designing the original seat of the Theatre, the Italian architect created a complex, piled block, skilfully using the architectural benchmark of the time and composing one of the best classical buildings in Poland. A rich formal palette of the contemporary building contains classical, modernist, eclectic and art-déco elements. Style layers harmoniously correspond with each other, splendidly communicating the history of the Theatre and giving it a unique expression.

The part which binds the pre-war form of the building and its post-war face is the northern facade, which survived the destruction and became a starting point in the design process

zniszczenia i stała się dla Bohdana Pniewskiego, autora wyłonionego w drodze zamkniętego konkursu, punktem wyjścia w procesie projektowym.

Całkowita odbudowa i powtórne otwarcie nastąpiło w 1965 roku. Widoczna w projekcie analiza architektury Corazziego, trafnie odczytana i przefiltrowana przez Pniewskiego, pozwoliła stworzyć dzieło sięgające po pierwotne, klasycystyczne formy, zarazem jednak kreujące drugie, nowe oblicze w historii budynku. Ambitna koncepcja architekta polegająca nie tylko na odbudowie, ale również rozbudowie budynku – w ówczesnych warunkach była przez wielu uznawana za szaleńczą.

Teatr Wielki już po wybudowaniu w 1833 r. stał się jednym z symboli Warszawy. Fasada, zwieńczona charakterystycznym wejściem z majestatyczną kolumnadą, od początku dominowała nad Placem Teatralnym. Wspólną intencją architektów, którzy projektowali ten gmach, było nadanie mu roli dominanty architektonicznej, organizującej i determinującej otaczającą go przestrzeń.

for Bohdan Pniewski, the author selected as a result of a closed competition.

The complete reconstruction and re-opening took place in 1965. The analysis of Corazzi's architecture, visible in the design, correctly read and filtered by Pniewski, allowed the creation of a work utilising the original, classical forms, simultaneously delivering a second, new face in the building's history. The ambitious concept of the architect consisting not only in reconstructing, but also in extending the building, adopted under the conditions prevailing at the time, was considered madness by many.

Shortly after building in 1833, Teatr Wielki became one of the symbols of Warsaw. The facade, crowned with the characteristic entrance and majestic colonnade dominated over Plac Teatralny from the beginning. The common intention of the architects designing this edifice was to create a landmark, organising and determining the surrounding space.

+
Zdjęcie / Photo 03
Teatr Wielki – Opera Narodowa, audytorium
Teatr Wielki – Opera Narodowa, auditorium

Wnętrza Teatru Wielkiego – Opery Narodowej urzekają pięknym, subtelnym detałem. Warto zatrzymać wzrok na interesujących żyrandolach, kinkietach autorstwa wybitnego polskiego grafika, architekta i scenografa – Tadeusza Gronowskiego. Ich piękna forma o zróżnicowanej typologii ujęta w stylistyczne ramy art-déco, wykorzystuje całą paletę historycznych cytatów. Tadeusz Gronowski jest również autorem znajdujących się w holu, przed lożą rządową gobelinów oraz szklanych kompozycji kwiatowych w dolnym Foyer.

Uwagę zwracają także mozaikowe zegary projektu Barbary Pniewskiej-Kraśnińskiej oraz zdobienia balustrad autorstwa Zofii Demkowskiej czy płaskorzeźby dłuta Franciszka Strynkiewicza obrazujące Porwanie Sabine.

Zróżnicowana stylowa proveniencja projektów stanowi o charakterze miejsca i jest wynikiem pracy szerokiej grupy projektantów. Intencją Bohdana Pniewskiego było stworzenie dzieła totalnego. Znany z zamiłowania do detalu, bacznie czuwał nad każdym projektowanym elementem, wprowadzając w toku realizacji szereg zmian. Zaowocowało to przemyślanym projektem o zróżnicowanej stylistyce. Dość swobodne operowanie historycznymi odniesieniami zarówno w skali detalu, jak i w szerszym planie, może być odczytane w kategoriach manierystycznych. Tak też jest w istocie. Zróżnicowana wielkość i wysokość pomieszczeń nadaje wnętrzom bardziej ekspresyjny i dynamiczny charakter.

Osią i głównym elementem określającym wnętrze, szczególnie w ich dolnej partii, są schody pełniące funkcję elementu spajającego wnętrza na wszystkich poziomach. Ich reprezentacyjna forma nawiązuje do najlepszych wzorców budynków operowych.

Kontynuacją tej idei jest zróżnicowanie pomieszczeń pod względem dekoru. Elementy zdobnicze rozwijają swą gamę w miarę zbliżania się do najbardziej reprezentacyjnej części recepcyjnej, czyli Foyer Głównego. Brązy i żółcie przewijają się we wszystkich elementach wystroju Foyer. Po wejściu w główną strefę największe wrażenie robi podłogowa mozaika – ułożona z fragmentów drewna pochodzących z różnorodnych gatunków drzew. Dzięki czemu jej kolorystyka jest na-

The interiors of Teatr Wielki – Opera Narodowa charm with their beautiful and subtle details. Our attention is drawn by interesting chandeliers and lamps designed by Tadeusz Gronowski, an outstanding Polish graphic artist, architect and scenographer. Their beautiful and diverse form in the art-déco style utilises a whole plethora of historical quotations. Tadeusz Gronowski is also the author of the tapestries found in the lobby, in front of the Government Box, and the glass flower compositions in the lower Foyer.

Another element which grabs our attention are the mosaic clocks designed by Barbara Pniewska-Kraśnińska and the ornaments of the balustrades by Zofia Demkowska or the reliefs created by Franciszek Strynkiewicz illustrating the Abduction of the Sabine Women.

The diversity of the styles of the designs creates the character of the place and is a result of the work of a large group of designers. The intention of Bohdan Pniewski was to create a total work. Known for his passion for detail, he closely monitored each element, making changes while the work was already in progress. This approach resulted in a well thought-out design combining various styles. This rather liberal use of historical references, both at the detail and wider scale, could be seen as a sign of mannerism. This conclusion is correct. The diverse size and height of the premises imbue the interiors with a more expressive and dynamic character.

The axis and the main element defining the interior, is the staircase, especially its lower part, binding the interior at all its levels. The opulent form of the stairs is a reference to the most successful opera house designs.

The decor diversity of the interior is a continuation of this idea. The range of decorative elements becomes wider as we come closer to the most opulent part, i.e. the Main Foyer. Bronze and yellow hues appear in all elements adorning the Foyer. Upon entering the main area the item which makes the greatest impression is the floor mosaic made of fragments of wood coming from many different varieties of trees. Thanks to this its colour scheme is natural, and not obtained thanks to artificial dyes. In the

TEATR WIELKI – OPERA NARODOWA / KONTEKST
TEATR WIELKI – OPERA NARODOWA / CONTEXT

turalna, a nie uzyskana za sprawą barwników. W całym Foyer marmur miesza się z lastrykiem, a wysoki poziom wykonania doskonale licuje z rangą przestrzeni. Zupełnie inny, modernistyczny charakter posiada widownia przesklepiona przyciągającym uwagę sufitem pełnym ceramicznych elementów przywodzących na myśl gwiazdozbiór. Także w tym wypadku ujawnia się charakterystyczny styl i duża atencja dla detalu, jaką wykazywał w projektach Bohdan Pniewski.

Teatr Wielki – Opera Narodowa w Warszawie wychodząc naprzeciw dynamicznie zmieniającemu się obrazowi instytucji kultury, podjął decyzję o realizacji projektu prezentującego innowacyjne i inspirujące przejawy współczesnej architektury i sztuki, przefiltrowane przez kontekst i specyfikę miejsca, jakim jest najważniejsza scena operowa i baletowa w Polsce. Realizacja OperaLab jest dowodem nowego spojrzenia na rolę i możliwości, jakie stawia przed sobą instytucja o strategicznym charakterze dla rodzimej kultury, której ambicją jest łączenie najlepszych cech artystycznego salonu z ekspozycją innowacyjnych, artystycznych projektów, ogniskujących różne dziedziny sztuki. Geneza poszukiwania konotacji między nimi bierze się z samej struktury opery, jako formy łączącej wiele dyscyplin artystycznych.

Wybór Teatru Wielkiego – Opery Narodowej, jako punktu odniesienia dla całego projektu jest nieprzypadkowy. Budynek tej instytucji, jak lustro, odbija dzieje architektonicznych zmian, jakie przeszła polska architektura na przestrzeni niespełna trzystu lat. Pierwotna klasycystyczna forma Teatru, stworzona przez Antonio Corazziego, jego odbudowane i rozbudowane oblicze zrekonstruowane i zaprojektowane po części od nowa przez Bohdana Pniewskiego z dużą dozą wrażliwości i wyczucia oraz eklektyczne, pełne odniesień historycznych wnętrza staną się na czas wystawy symbolicznym pomostem pomiędzy tym, co w historii polskiej architektury istotne a młodym pokoleniem projektantów, które jakością swoich realizacji wyznacza nową perspektywę rozwoju dla współczesnego wzornictwa i architektury.

entire Foyer marble mixes with terrazzo, and the high standard of workmanship fits the rank of the space perfectly.

The auditorium, with its astonishing ceiling full of ceramic elements bringing to mind a constellation of stars, has a completely different, modernistic character. Also in this case the characteristic style and attention to detail present in the designs of Bohdan Pniewski becomes apparent.

Responding to the dynamically changing image of a cultural institution, Teatr Wielki – Opera Narodowa in Warsaw has decided to implement a project presenting innovative and inspiring manifestations of modern architecture and art, filtered through the context and specific character of the location, which is the most important opera and ballet stage in Poland. OperaLab is evidence of a new look at the role and possibilities put before itself by an institution of a strategic nature for the domestic culture, whose ambition is to combine the best traits of an arts salon with a display of innovative, artistic projects, highlighting different art disciplines. From the point of view of Teatr Wielki – Opera Narodowa it is important to show a connection existing between various art disciplines. The origin of the search for links between them can be found in the very structure of the opera, which combines various arts.

The choice of Teatr Wielki – Opera Narodowa as the point of reference for the entire project is not accidental. Its building is like a mirror reflecting the history of changes taking place in the Polish architecture over the last three hundred years. For the duration of the exhibition, the original classical form of the Theatre, created by Antonio Corazzi, its current reconstructed and extended version, partly designed anew with considerable sensitivity and feeling by Bohdan Pniewski and the eclectic interiors, filled with historical references, will become a symbolic bridge between that which is important in the history of the Polish architecture and the young generation of designers who, by dint of the quality of their works, set a new development perspective for the contemporary design and architecture.

04.2

TEMAT / SUBJECT

Zaangażowanie BMW Group w kulturę i sztukę BMW Group cultural commitment

BMW Group od ponad 40 lat angażuje się w projekty kulturalne na całym świecie. Udział w wydarzeniach kulturalnych i długofalowa współpraca z instytucjami kultury jest kluczowym elementem strategii firmy w zakresie odpowiedzialności społecznej. Najważniejsze obszary działań BMW Group to sztuka współczesna, jazz i muzyka klasyczna, a także architektura i design. Do najbardziej znanych projektów należy kolekcja BMW Art Cars, w ramach której światowej sławy artyści (m.in. Jeff Koons, Andy Warhol czy Roy Lichtenstein) stworzyli artystyczne wizje modeli BMW. Wyjątkowo innowacyjny charakter mają dwa kolejne projekty realizowane w skali międzynarodowej: mobilne laboratorium idei dla wielkich miast BMW

BMW Group has been involved in cultural projects around the world for over 40 years. Participation in cultural events and long-term co-operation with cultural institutions is a key element of the company's social responsibility strategy. Contemporary art, jazz and classical music, as well as architecture and design are the main areas of activity of BMW Group. The best-known projects include the collection of BMW Art Cars, as part of which world-renowned artists (including Jeff Koons, Andy Warhol or Roy Lichtenstein) created artistic visions of BMW models. Two other projects on an international scale are of exceptionally innovative nature. These are the mobile laboratory of ideas for big cities BMW Guggenheim Lab and BMW

Zdjęcie / Photo 04
BMW Art Collection, Jeff Koons
BMW Art Collection, Jeff Koons

Zdjęcie / Photo 05
Scena

Main stage

Guggenheim Lab oraz BMW Tate Live - transmitowane na żywo w sieci wydarzenia artystyczne. Wydawany od zeszłego roku prestiżowy przewodnik „BMW Art Guide by Independent Collectors” prezentuje najważniejsze prywatne kolekcje sztuki nowoczesnej, a w pierwszej edycji znalazło się dwóch polskich kolekcjonerów. W Polsce BMW Group od lat jest partnerem Festiwalu Ludwiga van Beethovena, organizuje koncerty BMW Jazz Club oraz ściśle współpracuje z Teatrem Wielkim – Operą Narodową, czego owocem jest interdyscyplinarny projekt OperaLab. W 2012 r. pod egidą OperaLab powstał projekt wspierania młodych artystów BMW/Art/Transformy.

Tate Live – art events broadcast live on the web. The prestigious guide “BMW Art by Independent Collectors Guide” published since last year presents the most important private collections of modern art, and the first edition mentioned two Polish collectors. In Poland, BMW Group has been a partner of Ludwig van Beethoven Festival for years, it organizes concerts BMW Jazz Club and closely co-operates with Teatr Wielki – Opera Narodowa, which resulted in the interdisciplinary project OperaLab. In 2012, a project supporting young artists, BMW/Art/Transformy was developed under the auspices of OperaLab.

ROZDZIAŁ / CHAPTER

04.3

AUTOR / AUTHOR

Karol Żurawski

NAGRODA / PRIZE

I nagroda
1st prize

OPIS / DESCRIPTION

Antracytowa kurtyna wyznacza przestrzeń dedykowaną sztuce teatru i opery, sztuce obrazu, słowa i muzyki. Jest ciężka, ma zdolność wyciszenia rozpraszającego otoczenia, jego hałasu i światła. Sprzyja skupieniu. Małe otwarcie w zasłoniętej kurtynie wzbudza ciekawość, zaprasza do zgłębienia tajemnicy, która chowa się w środku.

Kurtyna nie jest po to, by oddzielać czy ukrywać, ale by ją przekroczyć. Jednocześnie jest bardzo plastyczna, daje się kształtować - pawilon z zamkniętej przestrzeni w łatwy sposób staje się przestrzenią otwartą. Przestrzeń wnętrza przenika się z przestrzenią otoczenia. Kurtyna daje całe spektrum możliwości otwarcia / domknięcia pawilonu. Jedna przestrzeń - wiele miejsc: pawilon umożliwia kreowanie rozmaitych sytuacji. Ciemna płaszczyzna kurtyny jest spokojnym tłem dla bogactwa form, bogactwa światów, które mogą tam zaistnieć. Wiele zależy od wyobraźni przyszłych reżyserów tej przestrzeni. W każdym miejscu, w którym zostaje ustawiony, pawilon wchodzi w relację ze swoim otoczeniem. Relacja ta nie musi być przypadkowa. Przemysłana bądź intuicyjna, może być znacząca.

Konstrukcja budynku składa się z płyty dachu wykonanej w systemie kratownicowym i kolumn, razem działających na zasadzie ramy. Siły przekazywane są z dachu poprzez kolumny do ziemi. Kolumny przenoszą również siły poziome. Z tego powodu zastosowano w nich pręty poprzeczne, a część pionowych elementów konstrukcji kolumn została ustawiona pod kątem.

Konstrukcja wykonana jest z rur ze stali czarnej o przekroju okrągłym 70 mm

The anthracite curtain sets the space dedicated to the art of theatre and opera, the art of images, words and music. It is hard, it has the ability to fade the distracting surrounding, its noise and light. It encourages concentration. A small opening in the closed curtain raises curiosity, invites you to explore the mystery hidden inside.

The curtain is not meant to separate and hide but it is there to be crossed. At the same time, it is very plastic and can be shaped - the enclosed pavilion easily becomes an open space. The interior space intertwines with the space of the surrounding. The curtain gives a whole spectrum of possibilities for opening / closing the pavilion. One space - a lot of places: the pavilion can create a variety of situations. The dark curtain plane is a tranquil background for the wealth of forms, richness of worlds that can exist there. Much depends on the imagination of the future directors of this space. In every place in which it is set, the pavilion comes into relationship with its surrounding. The relationship does not have to be accidental. Thoughtful or intuitive, it can be significant.

The construction of the building consists of the roof panel made of the lattice and column system, working together as a frame. The forces are transmitted from the roof through the column to the ground. The columns also transfer the horizontal forces. For this reason, transverse bars were used in them, and parts of vertical structural elements of columns are set at an angle.

The construction is made of black steel 70 mm pipes with round section, with 7.1

Zdjęcie / Photo 01

IDEA / THE IDEA

KONSTRUKCJA / THE CONSTRUCTION

o grubości ściany 7.1mm. Rury docinane są do odpowiedniego kształtu za pomocą maszyn CNC, co zapewnia sprawne i precyzyjne dopasowanie i zespawanie rur w węzłach.

Konstrukcja podzielona jest na mniejsze elementy, łączone na placu budowy za pomocą śrub. Ich wymiary dopasowane są do transportu różnymi rodzajami samochodów ciężarowych.

Po zwiezieniu elementów na plac budowy, moduły dachu łączą się ze sobą i skręca na ziemi, po czym podnosi się całą konstrukcję dachu na uprzednio wypionowane kolumny. Do rozładunku i wzniesienia konstrukcji wystarczy nawet mały dźwig.

Konstrukcja spoczywa na okrągłych podkładkach stalowych rozpraszających siły nacisku na grunt. Ich wielkość zależy od jakości (twardości) podłoża. Przewidziano dwie wielkości podkładek – o większej, dla miękkiego, i mniejszej średnicy dla twardego podłoża. Stalowa podkładka ze względu na potrzebę zwiększenia przyczepności do podłoża (zwiększenie tarcia ze względu na występowanie sił poziomych) oraz zabezpieczenie przeciwkorozyjne pokryta jest w procesie wulkanizacji grubą warstwą gumy w jej naturalnym kolorze (ciemno szara).

Na wzniesioną konstrukcję montowane jest warstwowe poszycie dachowe. Mocowanie pierwszej warstwy sklejki daje możliwość łatwego ustawienia kierunku spadku dachu i kierunku odpływu wody. Kolejna - izolacja termiczna - zapobiega nagrzewaniu się sufitu pomieszczenia, co mogłoby zwiększyć temperaturę we wnętrzu w przypadku silnego oddziaływania promieni słonecznych. Ostatnią warstwą jest jedna membrana przeciwwodna pokrywająca w jednym kawałku całą powierzchnię dachu. Woda spływająca po niej trafia do rzygacza skąd odprowadzana jest poza budynek.

Do zamontowanego dachu podpinana jest kotara. Materiał kotary jest dłuższy niż wysokość jej zawieszenia, dzięki czemu niezależnie od kierunku spadku dachu (część dachu znajduje się nieznacznie wyżej) materiał zawsze szczelnie przylega do ziemi.

Współpraca konstruktorska:
dr inż. Neven Kostic

mm width of wall. The pipes are trimmed into the proper shape using CNC machines, which ensures smooth and precise fitting and welding of pipes in the nodes.

The construction is divided into smaller elements connected on the construction site with screws. Their dimensions are tailored to transportation in different types of trucks.

After bringing the elements to the construction site, the roof modules are joined together and screwed on the ground, then the whole roof structure is raised on the previously aligned columns. Even a small lift is enough for unloading and erection of the construction.

The construction rests on round steel pads distributing the pressure forces on the ground. Their size depends on the quality (hardness) of the surface. Two sizes of pads are provided – the bigger ones for softer surfaces, and those of smaller diameter for hard grounds. Steel pads, because of the need to increase adhesion to the surface (increase in friction due to the presence of horizontal forces) and the corrosion protection, are covered with a thick layer of rubber of in its natural colour (dark gray) in the process of vulcanization.

Layered roofing is mounted on the erected construction. Fixing the first layer of plywood makes it easy to set the direction of the roof pitch and direction of the outflow of water. Another – thermal– insulation prevents heating of the ceiling of the room, which could increase the temperature inside in the case of strong sunlight. The last layer is one proof membrane covering the entire surface of the roof in one piece. Water running down it gets to the gargoyles where it is discharged outside the building. A curtain is fastened to the mounted roof. The curtain's material is longer than the height of the suspension so regardless of the direction of roof slope (a part of the roof is slightly above), the material always fits tight to the ground.

Constructor's cooperation:
dr inż. Neven Kostic

Zdjęcie / Photo 02, 03

W pawilonie przewidziano wykorzystanie standardowych reflektorów scenicznych w aranżacjach odpowiadających zmieniającym się potrzebom. Oświetlenie mocowane jest do rur kratownicy za pomocą zacisków rurowych. Dostęp do oświetlenia możliwy jest za pomocą trzyczęściowej składanej drabiny z hakiem zabezpieczającym, bądź za pomocą ruchomego podestu nożycowego.

The use of standard stage headlights arranged correspondingly to the changing needs is envisaged in the pavilion. Lighting is attached to pipes of the truss using pipe clamps. Access to the lighting is possible using three-part folding ladder with a safety hook, or by a mobile scissor jack.

Kubatury mebli i pomieszczeń obsługi spoczywają na kółkach, co ułatwia swobodną aranżację przestrzeni.

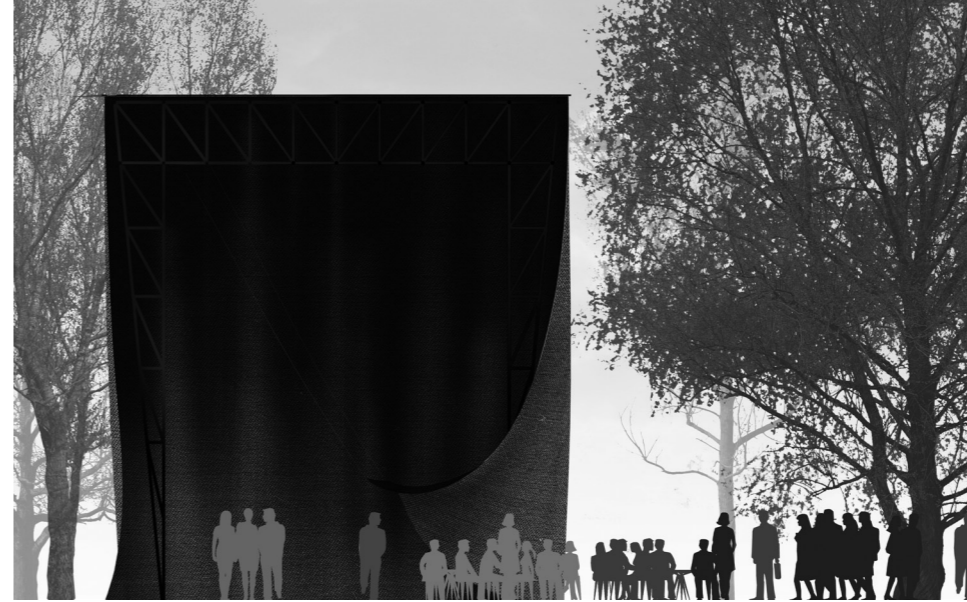
W wyposażeniu pawilonu znajdują się specjalnie zaprojektowane stalowe stoliki i krzeselka. W przypadku imprez dla większej ilości osób rozstawiane są dodatkowo rozkładane krzesła.

Koncepcja pawilonu zakłada wykorzystanie naturalnej posadzki miejsca, w którym pawilon ten będzie ustawiony. Dodatkowa podłoga z płyt drewnianych, lekko uniesiona ponad naturalną posadzkę stosowana będzie tylko wtedy to konieczne ze względu na specyfikę wystawianej sztuki.

The cubature of furniture and rooms of the service are on wheels, which facilitates the free arrangement of space.

The equipment of the pavilion includes specially designed steel tables and chairs. In the case of events for a larger number of people more reclining chairs are added.

The concept of the pavilion involves the use of natural floor of the place where the pavilion will be set. Additional floor of wood panels, slightly raised above the natural flooring will be used only when it is necessary for reasons of the specific nature of staged play.

Zdjęcie / Photo 04

Zdjęcie / Photo 05

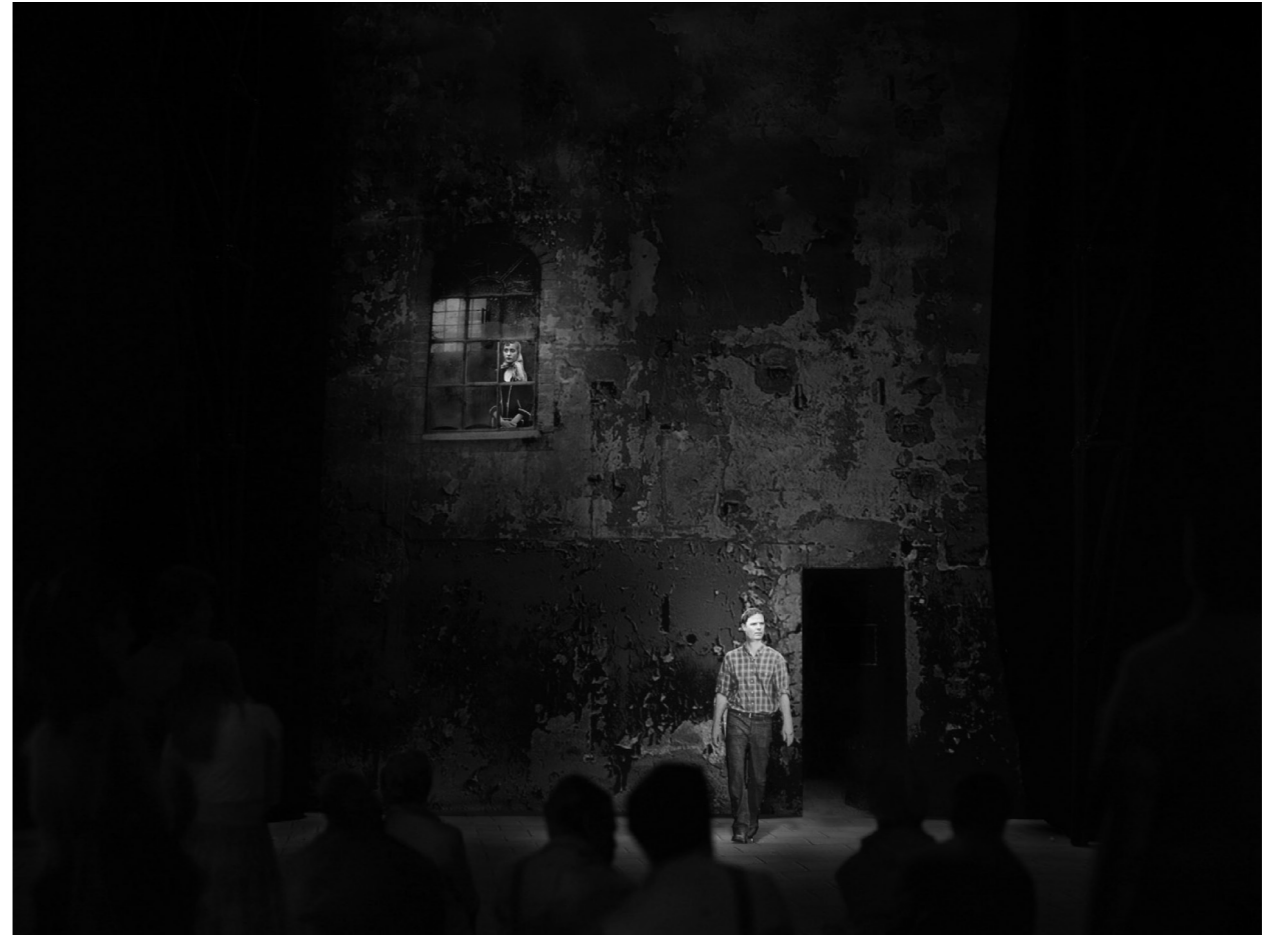
+

Zdjęcie / Photo 06, 07

+

Zdjęcie / Photo 08

Rafał Oleksik
Agnieszka Wyrwas
Krzysztof Stępień

II nagroda
2nd prize

Kurtyna – element nierozłącznie związany z teatrem, jej otwarcie i zamknięcie symbolizuje ruch i zmiany w przedstawieniu teatralnym: jego początek, zmieniające się akty i scenografie oraz koniec. Jej ruch wywołuje w widzu emocje. To podczas otwierania się kurtyny wyłaniają się pierwsze obrazy i dźwięki związane z wystawianą sztuką. W projektowanej koncepcji pawilonu istotne było wywołanie w widzu takich emocji które zachęciłyby go do wejścia do wnętrza obiektu pozwalając jednocześnie na to aby to on sam stał się elementem „widowiska” tj. wystawy, projekcji, koncertu czy też dyskusji.

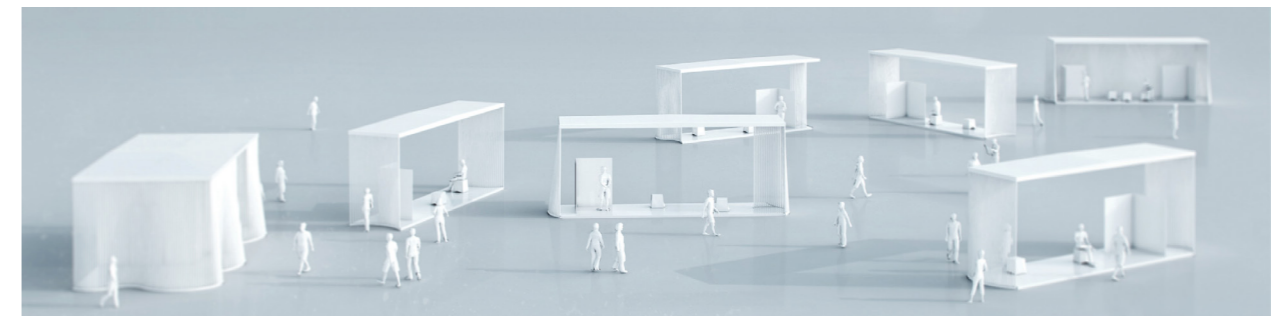
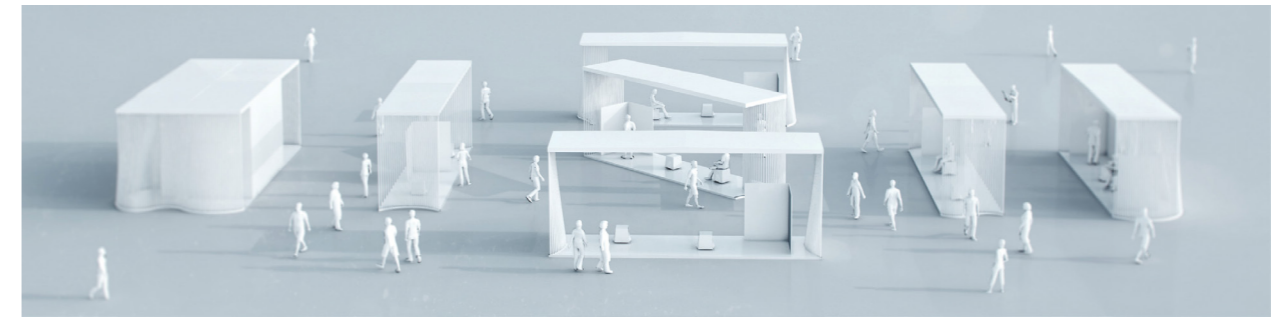
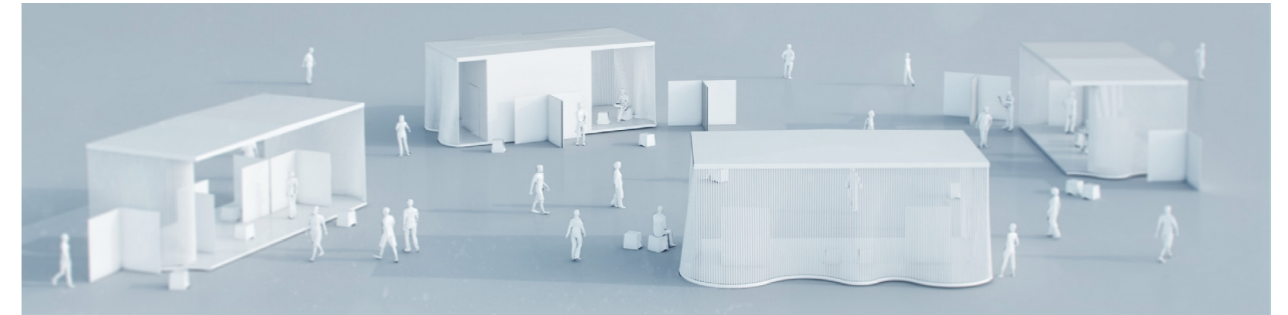
Pawilon jest jedynie zewnętrzną półprzezroczystą powłoką, która poprzez swoją transparentność sugeruje wewnętrzne aktywności, natomiast dla osób przebywających w środku jest tylko tłem dla odbywających się w nim wydarzeń. Głównym elementem tworzącym wnętrze jest światło. Tak jak w teatrze, w którym występuje ruch, tak w projektowanym obiekcie ażurowa ściana sprawia, że w ciągu dnia mamy we wnętrzu ciągłą grę światła i cienia. Pawilon w każdej minucie wraz z drogą słońca zmienia się. Mobilność została tutaj potraktowana nie tylko dosłownie poprzez zmiany w aranżacji, ale i metaforycznie jako ciągły ruch jego nienamacalnej przestrzeni.

Do struktury zaliczają się ażurowe ścianki pawilonu: „kurtyna” – wykonane jako modułowe panele o powtarzających się promieniach łuków, co umożliwia łatwe zajmujące niewiele miejsca składowanie a także szybki montaż elewacji. Pozosta-

Curtain – an element intrinsically bound with the theatre; its opening and closing symbolises movement and changes in a theatre performance: its beginning, the changing acts, scenic design and end. Its movement evokes feelings in the spectator. It is during the pulling of the curtain that the first images and sounds of a given show emerge. In the designed concept of the pavilion, it was important to convey such feelings in spectators that would encourage them to enter the facility, at the same time allowing them to become a part of the “show”: an exhibition, a movie show, a concert or a discussion.

The pavilion is just an external, semi-transparent layer that suggests internal activity by means of its transparency, and to the people in the building it is only a background for the events taking place inside of it. The light is the main element composing the interiors. Just like in the theatre, where movement plays a part, also in the designed facility, the open-work wall allows for a constant play of light and darkness during the day. The pavilion changes each minute with the journey of the Sun on the sky. Mobility has been treated here not only literally, by means of changes in arrangement, but also metaphorically, as a constant movement of its insubstantial space.

The structure consists of the open-work walls of the pavilion: “the curtain” made from module panels with repetitive curve radiuses, which enables easy assembly and storage, requiring little space. The remaining elements of the structure include steel

te elementy struktury to profile stalowe, z których wykonana jest konstrukcja podłoga i zadaszenia oraz płyty MDF o grubości od 6 do 25 mm wykorzystane jako elementy podłogi, zadaszenia oraz ścianki działowej. Szczegóły konstrukcji zostały ujęte w odrębnym opisie konstrukcyjnym.

Fakt iż pawilon składa się z powtarzalnych modułów daje praktycznie nieograniczoną swobodę ustawiania ich w przestrzeni publicznej. Moduły zostały zaprojektowane tak aby możliwa była szybka i łatwa transformacja przestrzeni wydarzeń kulturalnych. Każdy moduł posiada kółka które umożliwiają swobodne przesuwanie poszczególnych elementów po równej powierzchni.

Możliwość swobodnego ustawiania modułów stwarza praktycznie nieograniczoną możliwość stosowania różnych aktywności. Na rzutach, wizualizacjach oraz schematach zostały pokazane niektóre z nich takie jak: wystawy, filmowe projekcje, prezentacje baletowe i operowe, kameralne koncerty, panele dyskusyjne, konferencje prasowe i warsztaty.

W pawilonie starano się utrzymać jednolitą kolorystykę. Dążono także do zminimalizowania ilości materiałów z których wykonany jest obiekt. Wszystkie elementy takie jak profile stalowe są w kolorze białym. Podobnie barwione są także płyty MDF malowane farbą poliuretanową białą w kolorze białym.

sections forming the base and the roof, and 6 to 25 mm MDF boards used as components of the floor, roof and partition wall. Details of the construction have been presented in a separate building specification.

The fact that the pavilion is made of repetitive modules sets practically no limits to their location in the public space. The modules have been designed in a way that enables a quick and easy transformation of the space of cultural events. Each module is equipped with wheels, which make it possible to freely roll individual parts on a flat surface.

The possibility to locate the modules at will makes it possible to use the pavilion for an unlimited range of activities. The projections, visualisations and diagrams show some of them, such as exhibitions, movie shows, ballet and opera presentations, chamber concerts, discussion panels, press conferences and workshops.

We strove to maintain a uniform colour scheme in the pavilion. We also attempted to minimise the amount of materials used for the construction of the facility. All steel sections and similar elements are white. MDF boards are also painted white with a polyurethane paint.

Zdjęcie / Photo 04, 05

MOBILNOŚĆ / MOBILITY

RODZAJE AKTYWNOŚCI / TYPES OF ACTIVITY

KOLORYSTYKA I MATERIAŁY / COLOURS AND MATERIALS

PORTFOLIO

www.rakiskelo.wix.com/architekturadesign

+

Zdjęcie / Photo 06, 07

+

Zdjęcie / Photo 08

ROZDZIAŁ / CHAPTER

04.5

AUTOR / AUTHOR

Gonzalo Del Val
Diego De Las Heras

OPIS / DESCRIPTION

OPERALAB VIVA PIÑATA! / OPERALAB VIVA PIÑATA!

Koncepcja pawilonu nie jest oparta na zamkniętej, jednorodnej strukturze. Jest raczej sumą poszczególnych elementów, które razem tworzą rodzaj scenografii w miejskiej przestrzeni. Każdy z elementów wchodzących w skład pawilonu może być traktowany jako autonomiczny fragment budujący tło dla szeregu aktywności. Dzięki charakterystycznej lekkości, mobilności i wytrzymałości zaprojektowane elementy odnoszą się do charakterystyki scenograficznych rekwizytów tworząc rodzaj teatralnych przestrzeni. Taki zabieg pozwala na łatwą konotację z tożsamością teatru.

Zaproponowane elementy są dynamiczne i mobilne ściśle związane z tradycyjnymi technikami konstrukcji rekwizytów i sceny, trompe l'oeil, czy cykloram. Wszystkie posiadają trzy wspólne aspekty: budowane są przez lokalnych stolarzy i rzemieślników, malowane przez czołowych artystów miejskich, są łatwe w demontażu i mobilne. Większość z nich może zostać wniesiona do wnętrza budynku przez dwie osoby, dzięki wbudowanym kółkom.

NAGRODA / PRIZE

Wyróżnienie
Honourable mention

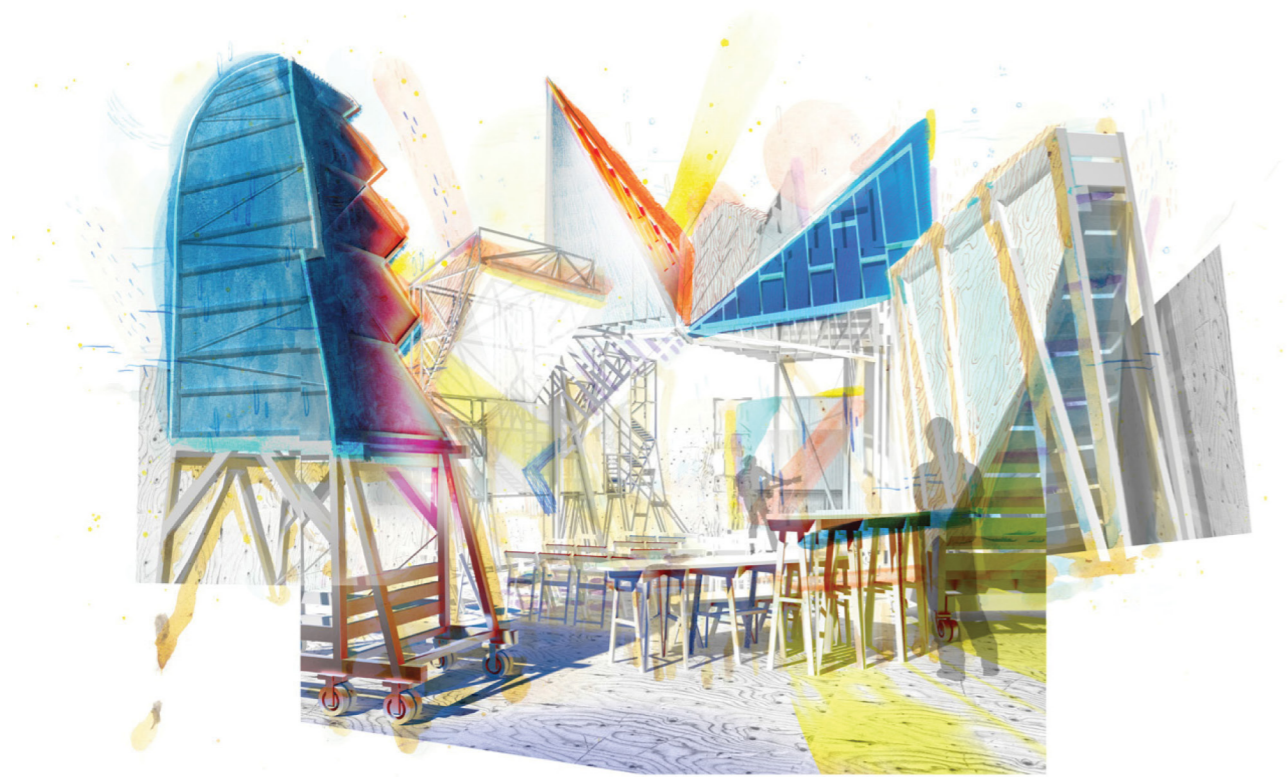
The pavilion concept is not based on a closed, homogeneous structure. It is rather a sum of individual components which together form a kind of stage design in the urban space. Each of the elements included in the pavilion can be treated as an autonomous part building the background for a number of activities. Owing to the characteristic lightness, mobility and durability, the designed components relate to the characteristics of stage design props creating the kind of theatrical space. This allows for easy connotations with the identity of the theatre.

The proposed elements are dynamic and mobile, closely associated with traditional construction techniques for props and stages, trompe l'oeil, or cycloramas. They all have three aspects in common: they are built by local carpenters and craftsmen, painted by the leading city artists, they are easy to disassemble and mobile. Most of them can be carried inside the building by two people owing to the built-in wheels.

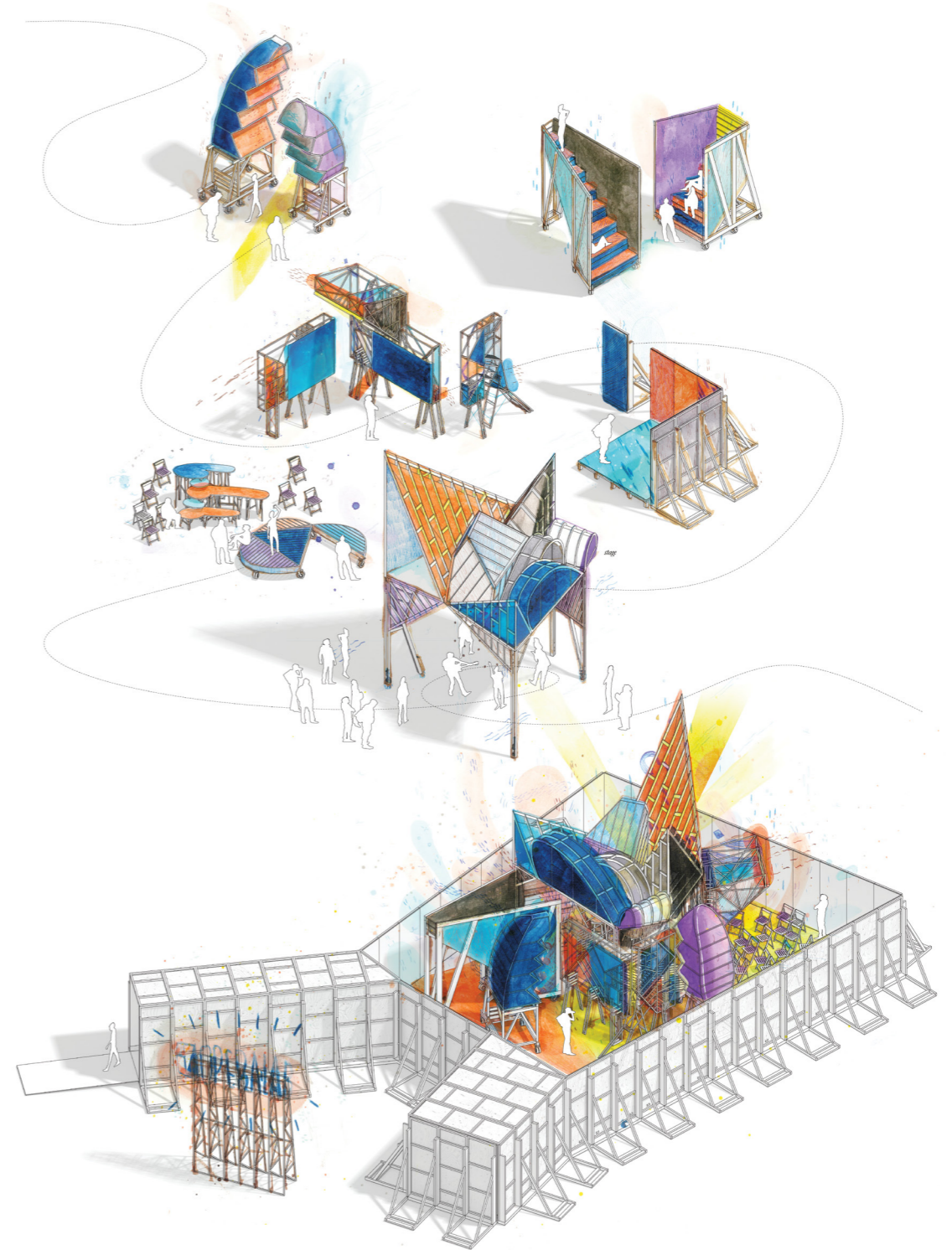

Zdjęcie / Photo 01

+
Zdjęcie / Photo 02

+
Zdjęcie / Photo 03

Wybór projektów
konkursowych

Selection of competition
projects

05.1

Konrad Basan
Tomasz Budziński

05.2

Filip Gaul
Deigie Architekci

05.3

Bartosz Haduch
NAarchitekTURA

05.4

Ligia Krajewska
exexe Architects

05.5

Łukasz Pastuszka
MOOMOO Architects

05.6

Jan Sukiennik
137Kilo

05.7

Jakub Szczęsny
Centrala

NUMER PROJEKTU / NUMBER OF THE PROJECT

05.1

AUTOR / AUTHOR

Konrad Basan
Tomasz Budziński

OPIS / DESCRIPTION

KONCEPCJA / CONCEPT

Proponowany projekt pawilonu OperaLab to obiekt o charakterze czasowym nie będącym stale związanym z gruntem. Zaproponowany w projekcie powtarzalny moduł i ściągane elementy osłonowe umożliwiają dostosowanie gabarytu i otwartości pawilonu do przestrzeni, w której będzie ustawiany. Poza tym gabaryt pawilonu został oparty o wymiary standardowych, dużych kontenerów, co tym samym zapewnia możliwość łatwego transportu.

FORMA / THE FORM

Forma pawilonu jest swoistym dialogiem między silnie zarysowanym prostokątnym konstrukcyjnym szkieletem oraz miękką i plastyczną płaszczyzną sklepienia. Jest również konfrontacją historycznych konotacji form sklepiennych opartych na łukach ze współczesną lekką w wyrazie technologią wykorzystanych rozwiązań.

BUDYNEK / THE BUILDING

Budynek został zaprojektowany zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, zapewniając wysoką jakość rozwiązań architektonicznych, wartość estetyczną, trwałość i odpowiednią założoną w projekcie powierzchnię przy użyciu ograniczonych środków wyrazu, powtarzalności modułów i elementów składowych, z których zostały wykonane.

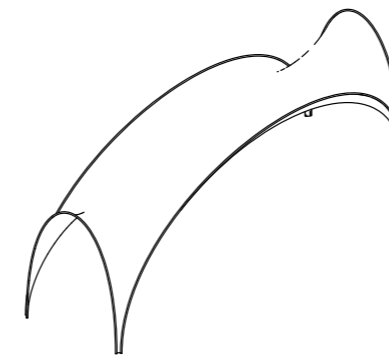
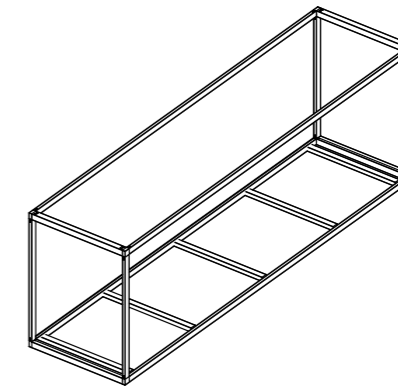
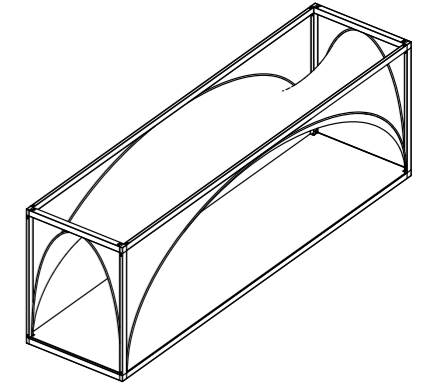
The proposed project of the OperaLab pavilion is a temporal object which is not permanently connected to the ground. The reproducible module and strippable shielding components proposed in the project make it possible to customize the overall dimension and openness to the pavilion to the space in which it will be placed. What is more, the pavilion's dimension is based on the size of standard large containers, which thus provides the possibility of easy transport.

The form of the pavilion is a kind of dialogue between the strongly delineated rectangular frame construction and the soft and plastic plane of the ceiling. It is also a confrontation of historical connotations of vault forms based on curves with modern technology, light in the expression, of the used solutions.

The building was designed in accordance with the principles of sustainable development, providing high quality of architectural solutions, aesthetic value, durability, and area adequately established in the project with limited means of expression, repeatability of modules and components of which they were made.

+

Zdjęcie / Photo 01

PORTFOLIO

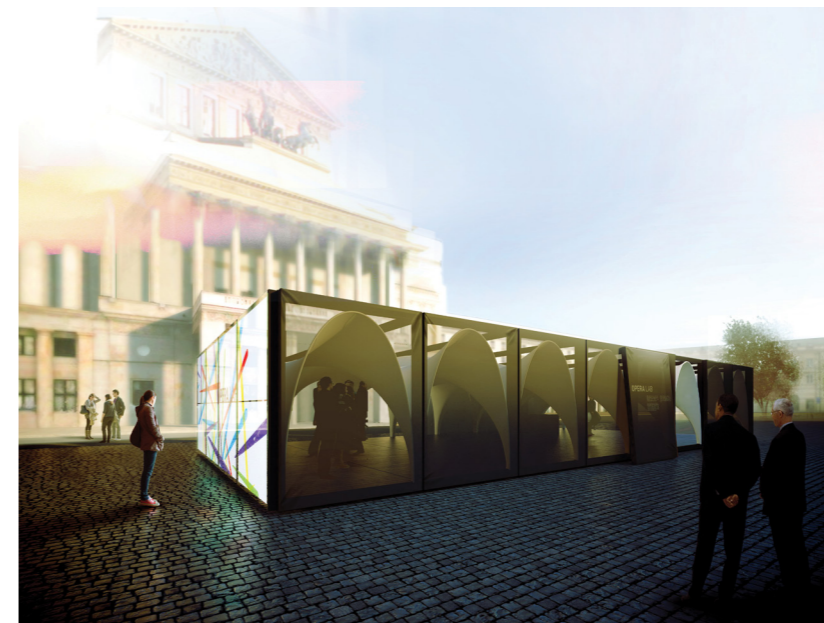
www.behance.net/konerdesign

+
Zdjęcie / Photo 02

+
Zdjęcie / Photo 03, 04

NUMER PROJEKTU / NUMBER OF THE PROJECT

05.2

AUTOR / AUTHOR

Filip Gaul
Deigie Architekci

OPIS / DESCRIPTION

PROSTOTA / SIMPLICITY

Prosta, ascetyczna bryła pawilonu nawiązuje do serca Teatru Wielkiego-Opery Narodowej – Sali Moniuszki. Kształt rzutu oparty jest na planie koła. Pawilon w zamysłu ma być metafizycznym przedłużeniem sceny, zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz jego struktury czuje się obecność sztuki. To wszystko dzięki elewacji pawilonu, zaprojektowanej w formie ekranów z translusentnego materiału, która stanowi jedną z głównych płaszczyzn obcowania z działalnością OperaLab. Dzięki zestawowi skalibrowanych ze sobą projektorów umieszczonych w suficie pawilonu, jego ściany stają się scenografią – tłem dla przedsięwzięć dziejących się w przestrzeni OperaLab.

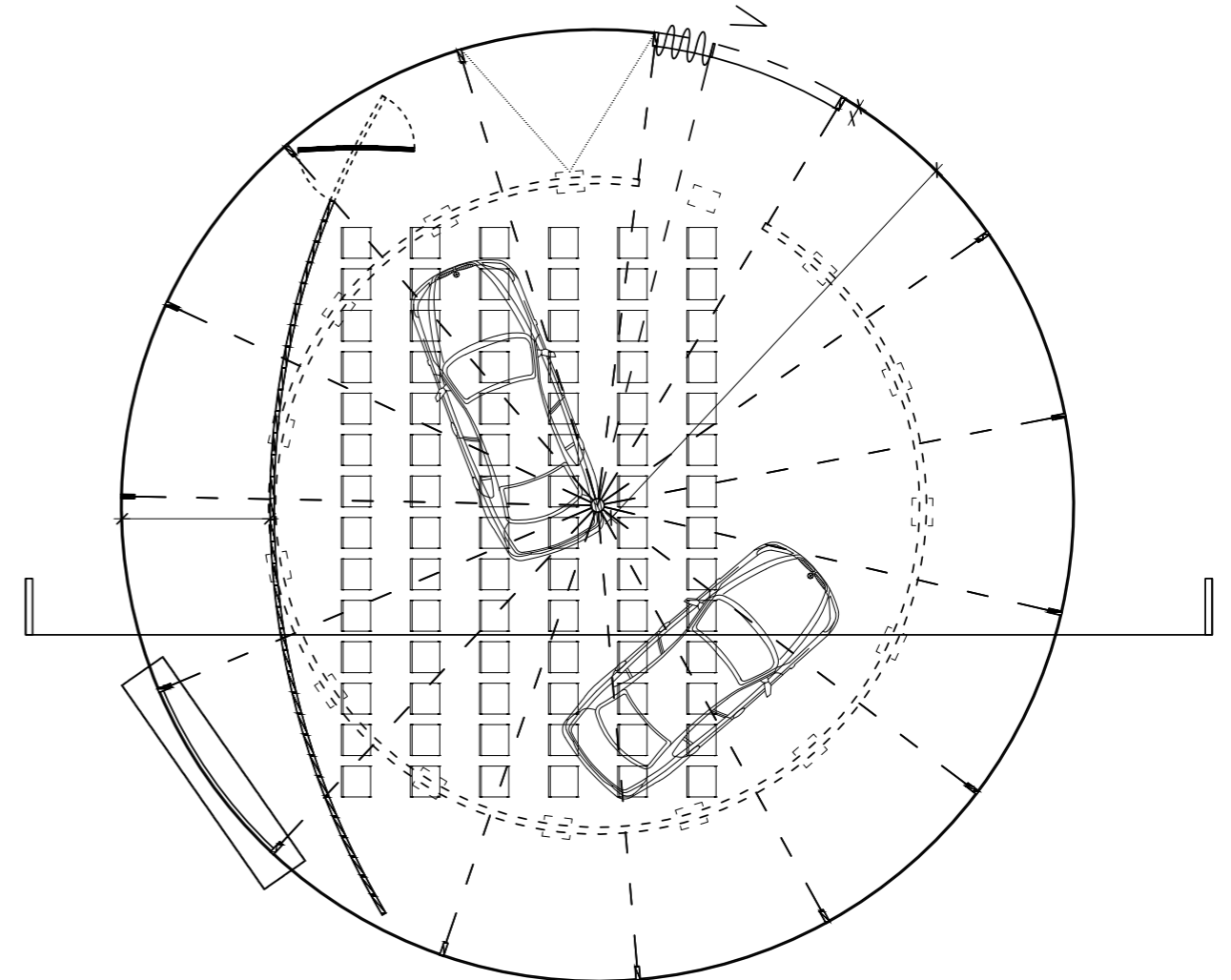
KONSTRUKCJA / THE CONSTRUCTION

Całość składa się z piętnastu modułów, w tym modułu wejściowego z możliwością przesuwania i zamykania. Podłoga w technologii lekkiej. Powierzchnię dachu również stanowi materiał naciągnięty na ramy nośne, podwieszony sufit jest opcją, najważniejszym elementem podwieszonym na stałe pod sufitem jest okrąg multimedialno-techniczny (miejsce zainstalowania projektorów i oświetlenia).

A simple, ascetic block of the pavilion refers to the heart of Teatr Wielki-Opera Narodowa – Moniuszko Auditorium. The shape of the line is based on a circular plan. The pavilion is meant to be a metaphysical extension of the stage, both inside and outside the structure one can feel the presence of art. It is all thanks to the elevation of the pavilion, designed in the form of screens of translucent material, which is one of the main faces of communing with the activity of OperaLab. With a set of projectors calibrated together and placed in the pavilion ceiling, its walls become part of stage design – the background for projects taking place in the space of OperaLab.

The whole consists of fifteen modules, including the input module with the possibility of moving and closing. The floor is made in light technology. The surface of the roof is also a fabric stretched onto the supporting frame, suspended ceiling is an option, the most important permanently suspended element under the ceiling is a media and technological ring (the place of installation of projectors and lighting).

+
Zdjęcie / Photo 01

+
Zdjęcie / Photo 02, 03

+
Zdjęcie / Photo 04

NUMER PROJEKTU / NUMBER OF THE PROJECT

05.3

AUTOR / AUTHOR

Bartosz Haduch
NArchitektURA

OPIS / DESCRIPTION

Zewnętrzna powłoka pawilonu pełni rolę ruchomej „kurtyny teatralnej”, czasem oddzielając, a czasem łącząc wnętrze z zewnątrz. Poziome warstwy materiału izolacyjnego tworzą gęstą strukturę, którą można dowolnie kształtować, tworząc przy okazji siedziska, hamaki, ławki, półki i okna kadrujące otoczenie. Kolejnym elementem umożliwiającym różnorodne warianty funkcjonowania pawilonu jest ruchome zadaszenie z wodoszczelnej membrany, które po złożeniu można schować w strukturze elewacji. Również mobilne, modułarne meble (punkt informacyjny, stanowisko z panelami dotykowymi, garderoba, szatnia, siedziska, bar itp.) pozwalają na wiele układów aranżacyjnych we wnętrzu i na zewnątrz budynku. Na konstrukcję pawilonu składają się modułarne elementy ze stali ocynkowanej i aluminium.

Wymienione elementy, bazujące na najprostszymi formach i materiałach, tworzą mobilną strukturę, możliwą do zastosowania w wielu kontekstach. Pawilon ten to uniwersalna, wielofunkcyjna i otwarta przestrzeń integrująca różne formy sztuki z miastem i jego codziennym życiem.

The outer coating of the pavilion acts as a mobile “theatre curtain”, sometimes separating and sometimes connecting the interior with the exterior. Horizontal layers of insulating material establish a dense structure, which can be shaped freely, and form by the way seats, hammocks, benches, shelves and windows framing the environment. Movable roofing of waterproof membrane, which when folded can be hidden in the structure of the façade, is another element that allows a variety of options for the operation of the pavilion. Also, mobile, modular furniture (information point, stand with touch panels, dressing room, locker room, seats, bar, etc.) allows for multiple arrangement layouts in the interior and exterior of the building. The construction of the pavilion consists of modular elements made of galvanized steel and aluminium.

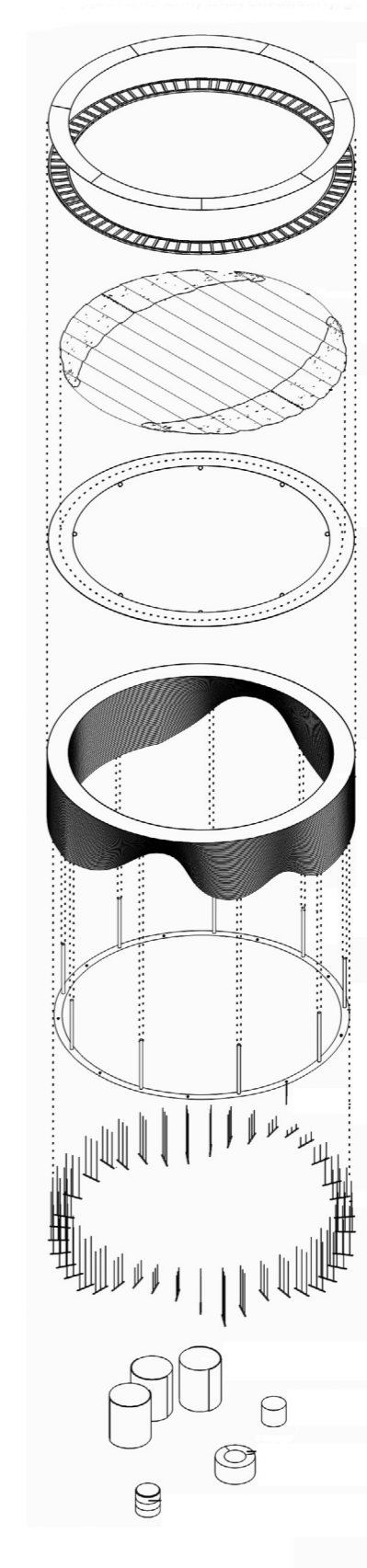
The abovementioned elements, based on the simplest forms and materials, create a mobile structure which can be used in many contexts. The pavilion is a universal, multi-functional open space integrating different forms of art with the city and its everyday life.

ELEMENTY / ELEMENTS

STRUKTURA / THE STRUCTURE

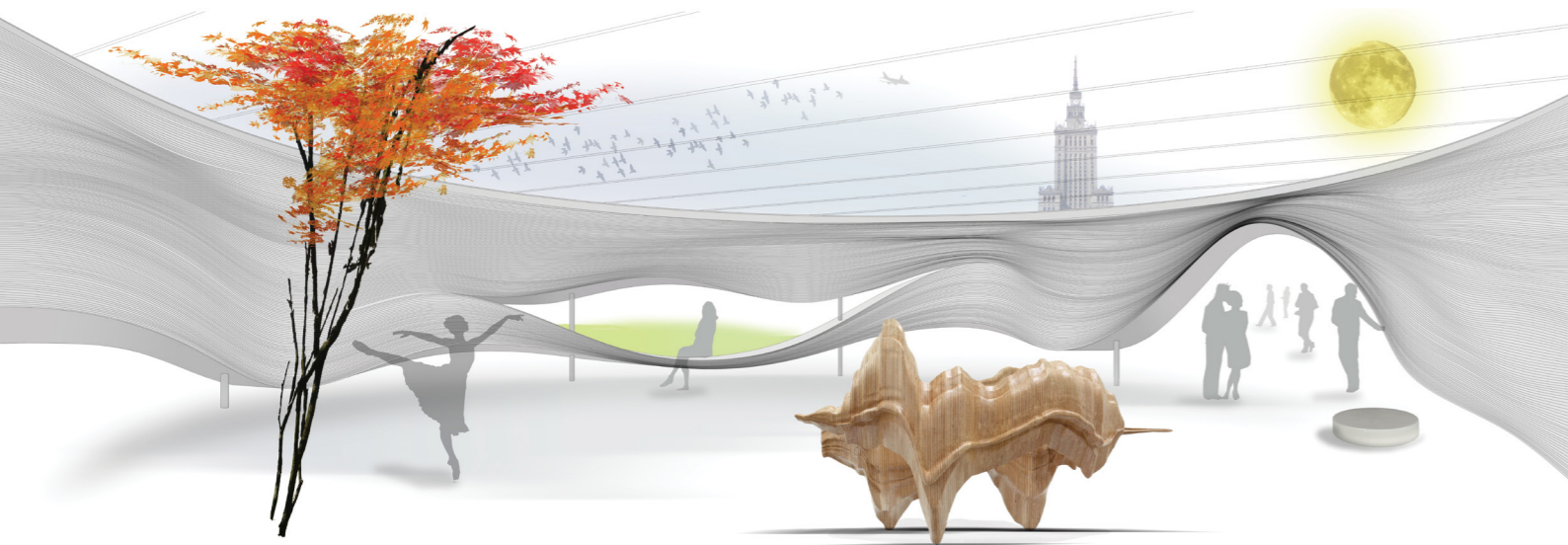
PORTFOLIO

www.narchitektura.pl

+

Zdjęcie / Photo 01

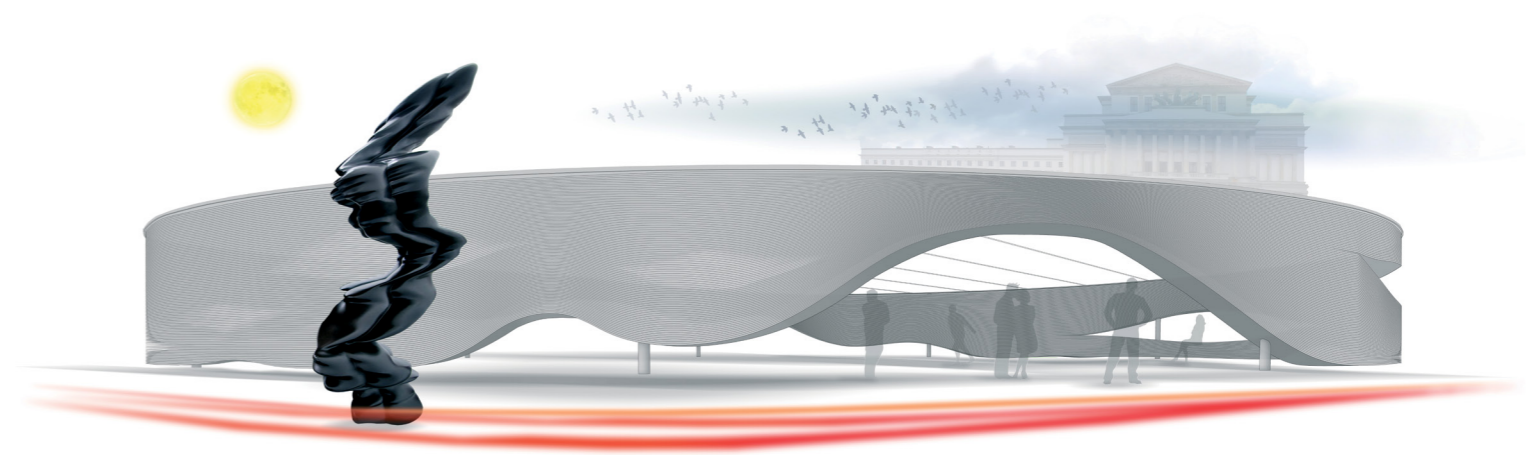

+

Zdjęcie / Photo 02

+

Zdjęcie / Photo 03

NUMER PROJEKTU / NUMBER OF THE PROJECT

05.4

AUTOR / AUTHOR

Ligia Krajewska
exexe architects

OPIS / DESCRIPTION

Uniesiona ponad terenem, charakterystyczna konstrukcja o pozornie złożonej budowie, tworzy otwartą przestrzenną strukturę. Wspiera się zaledwie na pięciu, koncentrycznie położonych smukłych tarczach. Ich znaczna długość oraz kierunek ustawienia, zwiększają zakres oddziaływania wnętrza, nie definiując jednoznacznie jego granicy.

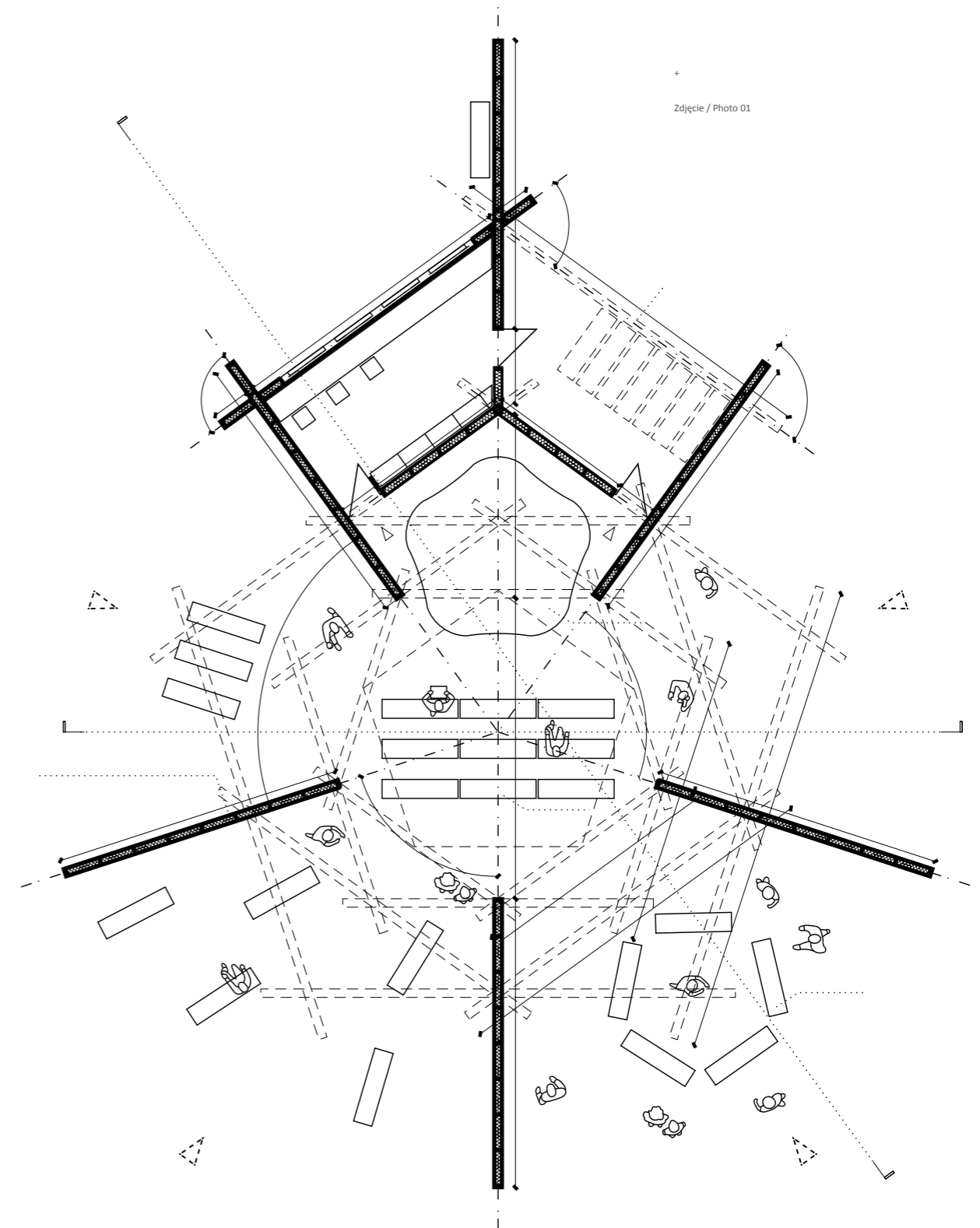
Wysoka, efektowna przestrzeń z „wirującymi” drewnianymi pierścieniami, to nic innego jak reminiscencja klasycznej widowni teatralnej: wysokiej, monumentalnej, otoczonej kolejnymi warstwami balkonów. Zarówno we wnętrzu jak i na zewnątrz, wyraźny, modułowy charakter struktury komunikuje zasadę mobilności, a mocno wyartykułowane połączenia wzmacniają ten efekt.

Współczesną, ekspresyjną formę pawilonu, zbudowano w oparciu o kompozycyjną zasadę osiowości. Zabieg ten jest ukłonem w kierunku klasycznych wartości jakie odnaleźć można w bryle Teatru Wielkiego – Opery Narodowej, a także budowie samochodów (BMW) i może być wspólnym, nienachalnym elementem tożsamościowym. Parterowy układ pawilonu czynią obiekt całkowicie dostępnym dla osób niepełnosprawnych.

Raised over the ground, a characteristic construction with a seemingly complex design, creates a spatially open structure. It is based only on five concentrically located slim discs. Their considerable length and orientation increase the range of influence of the interior, not defining its border clearly.

The high, impressive space with “rotating” wooden rings, is nothing but a reminiscence of classical theatre auditorium: high, monumental, surrounded by successive layers of balconies. Both inside and outside, the clear, modular character of the structure communicates the principle of mobility, and strongly articulated connections enhance this effect.

The modern, expressive form of the pavilion was built on the basis of compositional principle of alignment. This approach is a tribute to traditional values that can be found in the body of Teatr Wielki-Opera Narodowa, as well as the construction of cars (BMW) and can be a common, unobtrusive element of identity. The one-storey arrangement of the pavilion system makes the facility fully accessible to persons with disabilities.

STRUKTURA / THE STRUCTURE

WARSTWY / LAYERS

FORMA / FORM

PORTFOLIO

www.exexe.pl

+

Zdjęcie / Photo 02, 03

NUMER PROJEKTU / NUMBER OF THE PROJECT

05.5

AUTOR / AUTHOR

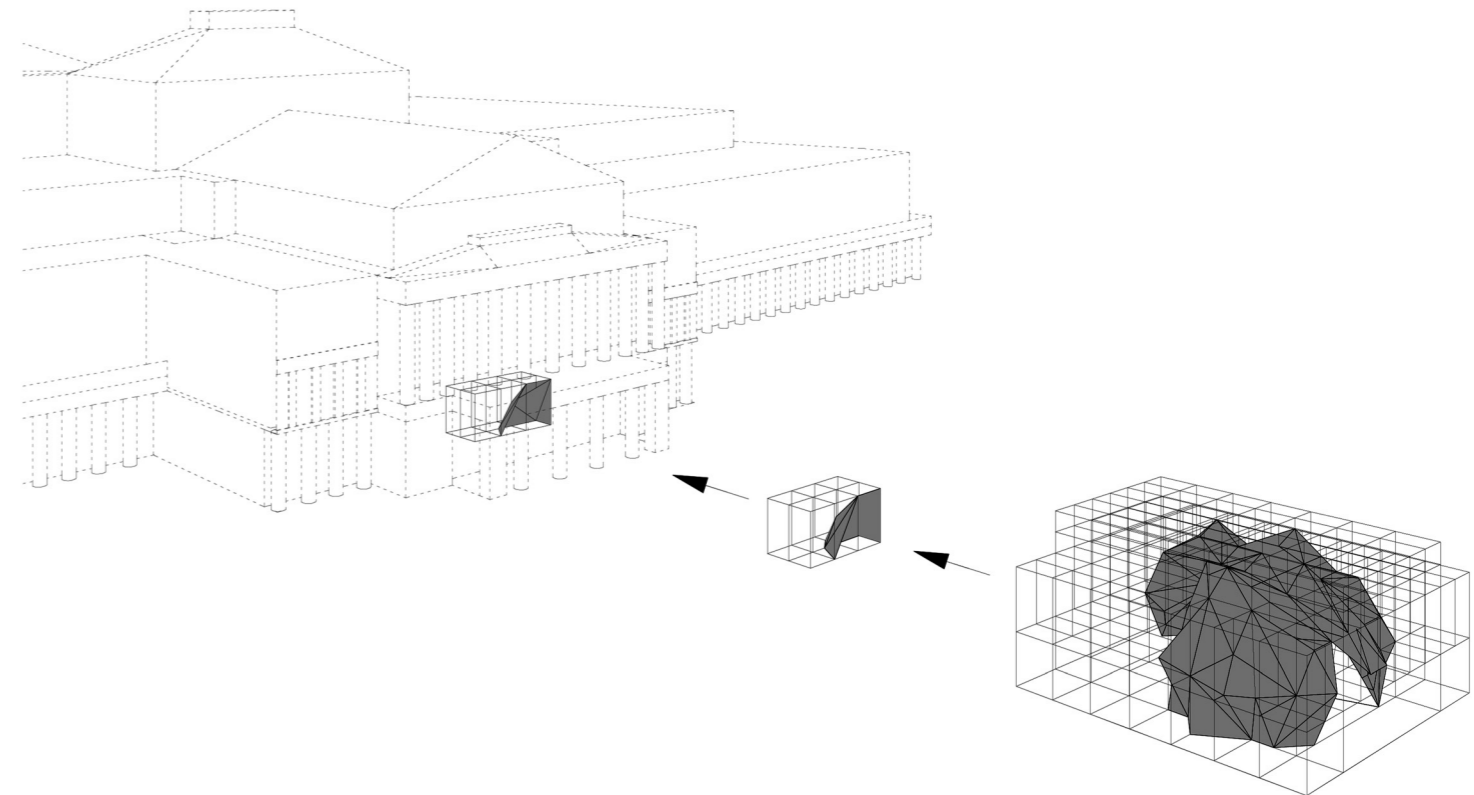
Łukasz Pastuszka
MOOMOO Architects

OPIS / DESCRIPTION

STRUKTURA / THE STRUCTURE

Pawilon łączy tożsamość miejsca z nowoczesnymi rozwiązaniami formalnymi i technologicznymi. Projekt dzielimy na dwa główne elementy. Stalowa konstrukcja, która nawiązuje do proporcji struktury Teatru Wielkiego – Opery Narodowej jest elementem stałym, niezmiennym, ramą do dynamicznych wydarzeń wewnątrz pawilonu. Drugim elementem są trójkątne płótna zawieszane w różnych konfiguracjach, które przywodzą na myśl muzykę. Trójkąty i kolory to nawiązanie do elegancji i dynamizmu BMW oraz wnętrza Opery – ornamentów, posadzki, kryształów, materiałów i dekoracji. Płótno zawija się we wnętrzu pawilonu tworząc przestrzeń na przenośny kontener zaplecza technicznego. Kiosk multimedialny w postaci ekranów dotykowych w trójkątnej ramie wmontowany jest między płótna na jednej z elewacji. Modularność pawilonu polega na aranżacji trójwymiarowych ram i płócien, które można konfigurować w dowolnej ilości tworząc kształt zadaszenia w zależności od funkcji bądź umieszczać we wnętrzu budynku. Jego otwarty charakter prowokuje odbiorców do interaktywnego wykorzystania.

The pavilion combines the identity of the place with modern formal and technological solutions. The project is divided into two main components. First, the steel structure, which refers to the proportion of the structure of Teatr Wielki-Opera Narodowa. It is a permanent, unchanging element, a frame for dynamic events inside the pavilion. The second element are triangular canvases hung in a variety of configurations which bring to mind music. Triangles and colours are a reference to the elegance and dynamism of BMW and the interior of the Opera – the ornaments, flooring, crystals, materials and decoration. The canvas is coiled inside the pavilion, creating space for a portable container of the technical support. A multimedia kiosk in the form of touch screens in a triangular frame is mounted between the canvas on one of the facades. The modularity of the pavilion consists in arrangement of three-dimensional frames and canvases, which can be configured in any number, shaping the roof depending on the function or place inside the building. Its open nature provokes the audience to interactive use.

+
Zdjęcie / Photo 02

+
Zdjęcie / Photo 03, 04

NUMER PROJEKTU / NUMBER OF THE PROJECT

05.6

AUTOR / AUTHOR

Jan Sukiennik
137kilo

OPIS / DESCRIPTION

MOBILNOŚĆ / MOBILITY

OperaLab jest mobilnym pawilonem o zmiennej funkcji i formie dopasowującej się do lokalizacji i programu. Charakteryzuje się innowacyjnym podejściem do zmiennego kształtowania formy zewnętrznej, w zależności od toczących się w nim działań. Bryła zmienia się wraz z ustawieniem – w pionie, poziomie, etapach pośrednich lub w postaci odłączonych modułów. W wariantcie stojącym pawilon ustawia się w pionie, uzyskując kilkupoziomą dominantę o wysokości szesnastu metrów. Forma charakteryzuje się mniejszą powierzchnią zabudowy, tworząc plac przed pawilonem zwieńczony podniesionym punktem widokowym lub zewnętrzną sceną. W wariantcie leżącym pawilon ustawiono w poziomie, tworząc jednokondygnacyjną, zadaszoną powierzchnię do większych wydarzeń i spektakli.

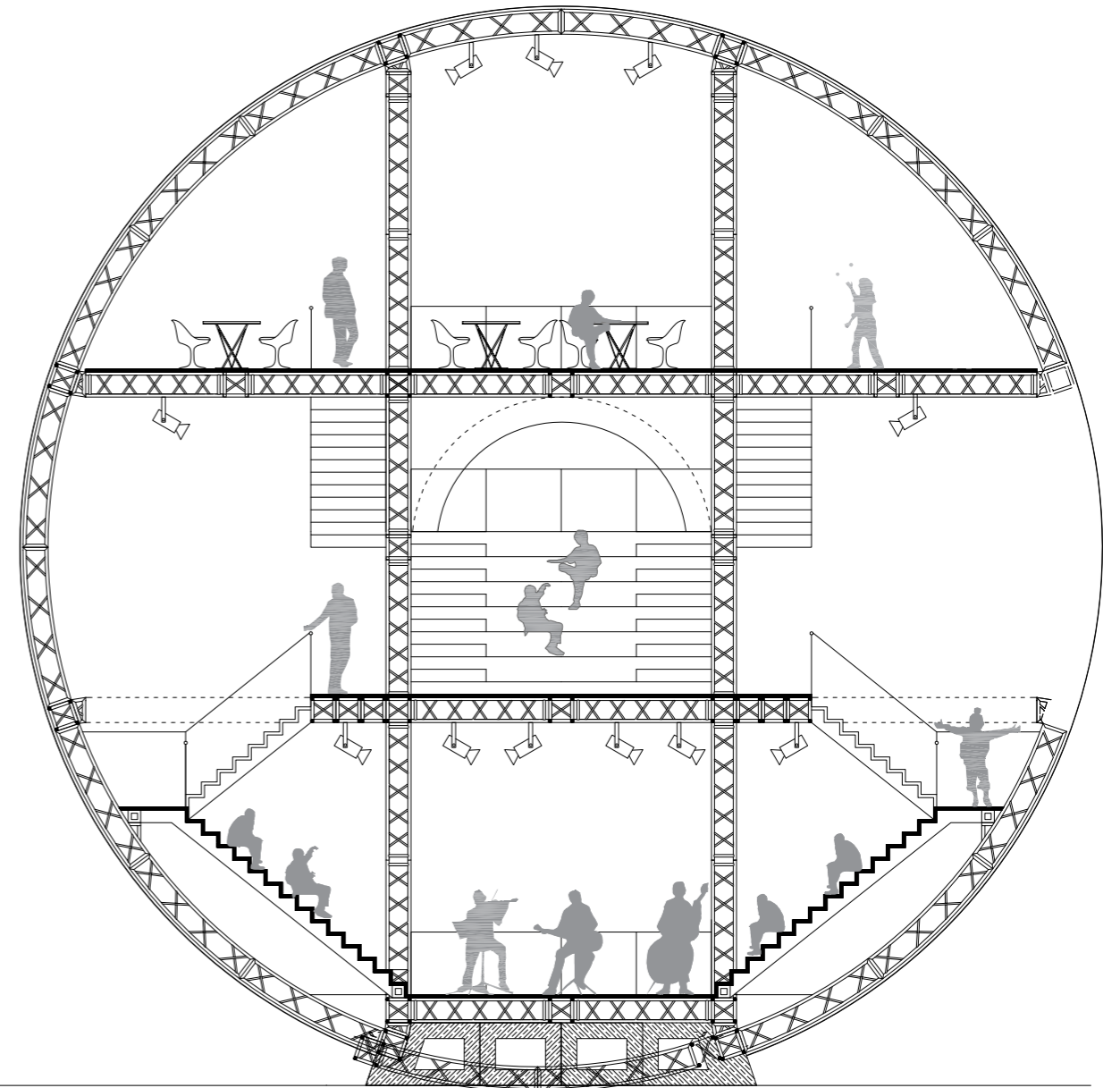
ARCHITEKTURA / THE ARCHITECTURE

Architektura pawilonu jest dostosowana do wizerunku Teatru Wielkiego – Opery Narodowej. Charakterystyczne elementy historycznego budynku, tj. kwadryga, słupy zewnętrzne, inkrustowane parkiety i posadzki terrazzo, tworzą kompozycje w autorskiej animacji wyświetlanej na białych elewacjach pawilonu.

OperaLab is a mobile pavilion of variable function and form matching the location and programme. It is characterized by an innovative approach to variable shaping of the outer form depending on the activities taking place inside. The block changes with the setting – in vertical, horizontal, or at an intermediate stages in the form of detached modules. In the standing variant, the pavilion is set vertically, providing several levels of dominant with the height of sixteen meters. The form has a lower surface of the building, creating a square in front of the pavilion topped with a raised viewing point or external scene. In the laying variant, the pavilion is set horizontally, creating a one-storey, roofed space for larger events and performances.

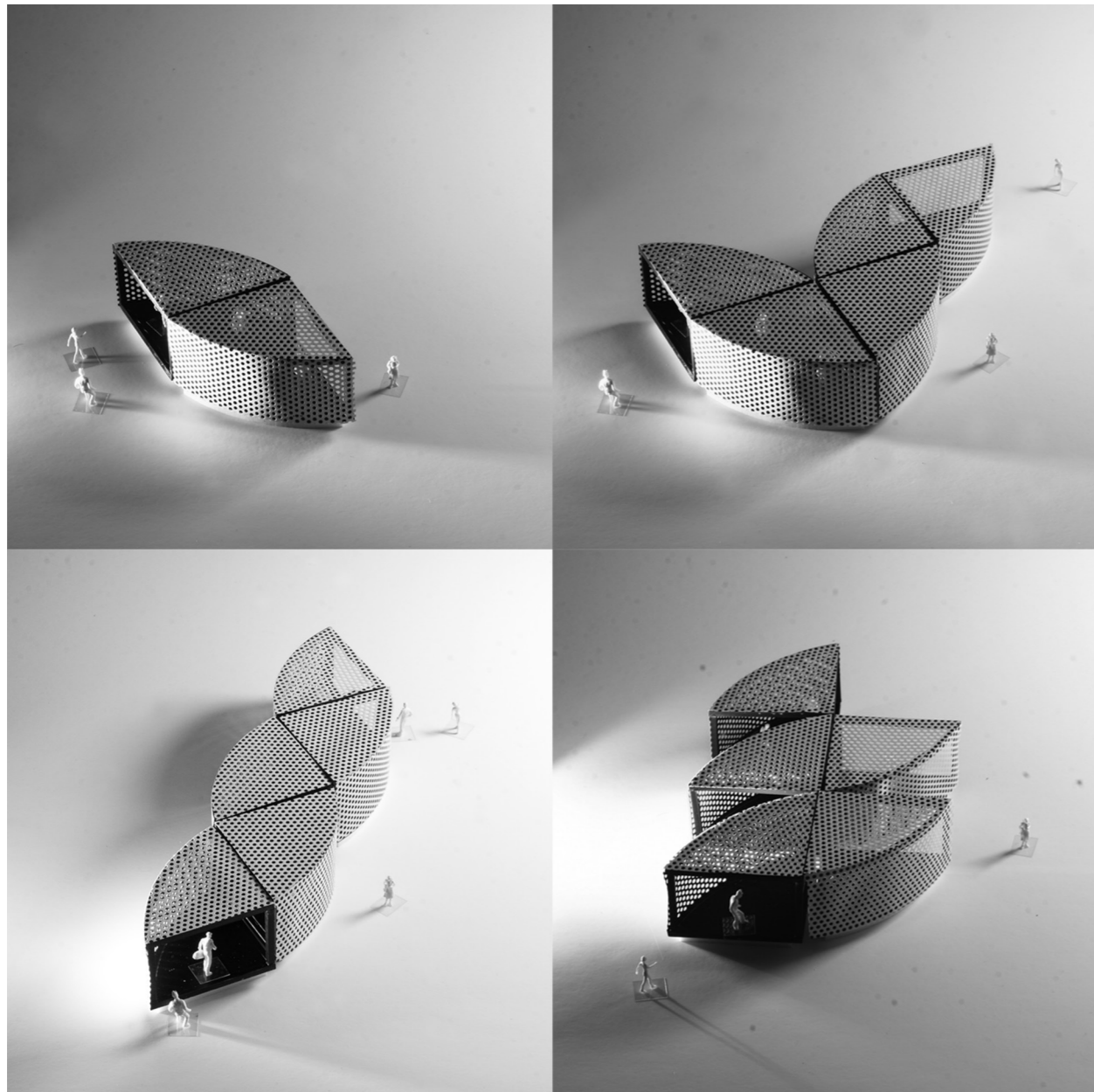
The pavilion's architecture is adapted to the image of Teatr Wielki – Opera Narodowa. The characteristic elements of the historic building, i.e. the quadrigas, exterior columns, inlaid parquet floors and terrazzo floors, create compositions in the author's animation displayed on the white facades of the pavilion.

+
Zdjęcie / Photo 01

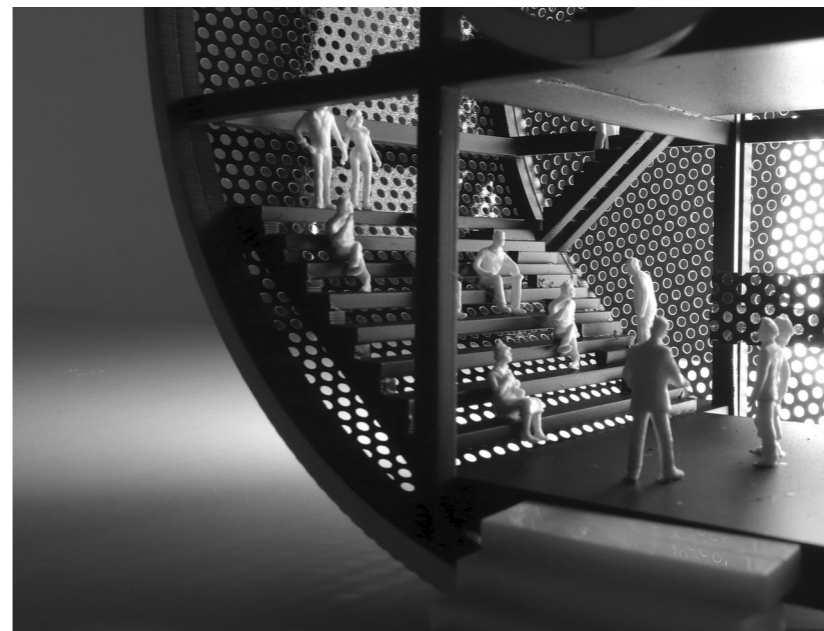
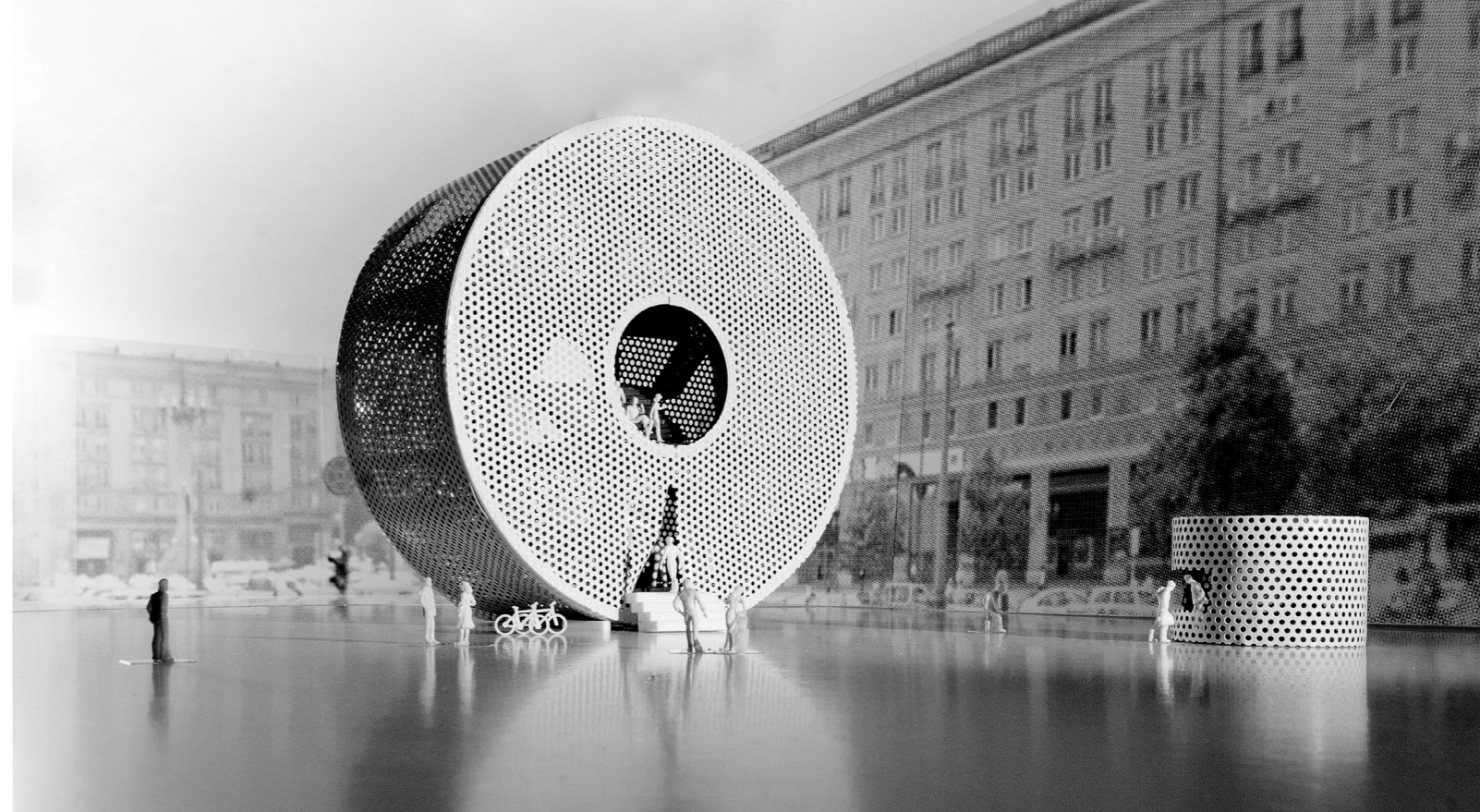

PORTFOLIO

www.137kilo.pl

+
Zdjęcie / Photo 02

+
Zdjęcie / Photo 03, 04

NUMER PROJEKTU / NUMBER OF THE PROJECT

05.7

AUTOR / AUTHOR

Jakub Szczęsny
Centrala

OPIS / DESCRIPTION

PRZESTRZEŃ / SPACE

Pawilon jest zadaszoną przestrzenią z otaczającym ją foyer, znajdującym się wewnątrz stalowej struktury nośnej. Granice pawilonu można twardo określić poprzez zasunięcie kurtyn okalających zarys zadania lub częściowo, a nawet całkowicie otworzyć na otoczenie poprzez rozsuniecie kurtyn. W ten sposób pawilon może zarówno odciąć się od kontekstu urbanistycznego, jak i go zawłaszczyć, zacierając granice między przestrzenią publiczną, a ingerującą w nią strukturą.

SYSTEM / THE SYSTEM

Cały system opiera się na ośmiu sekcjach elastycznej powłoki z poliestru wzbogaconego Lycrą, które naciągane przez osiem wyciągarek bębnowych i bloczków tworzą w powłoce kominy wentylacyjne i zmieniają kubaturę zadaszonej przestrzeni. System może dynamicznie reagować na zmienne warunki powodując dzięki skali deformacji powłoki dobranym minimalnym przekrojom konstrukcji nośnej wrażenie poruszania się całego obiektu i swoistego zawieszenia dachu nad ziemią.

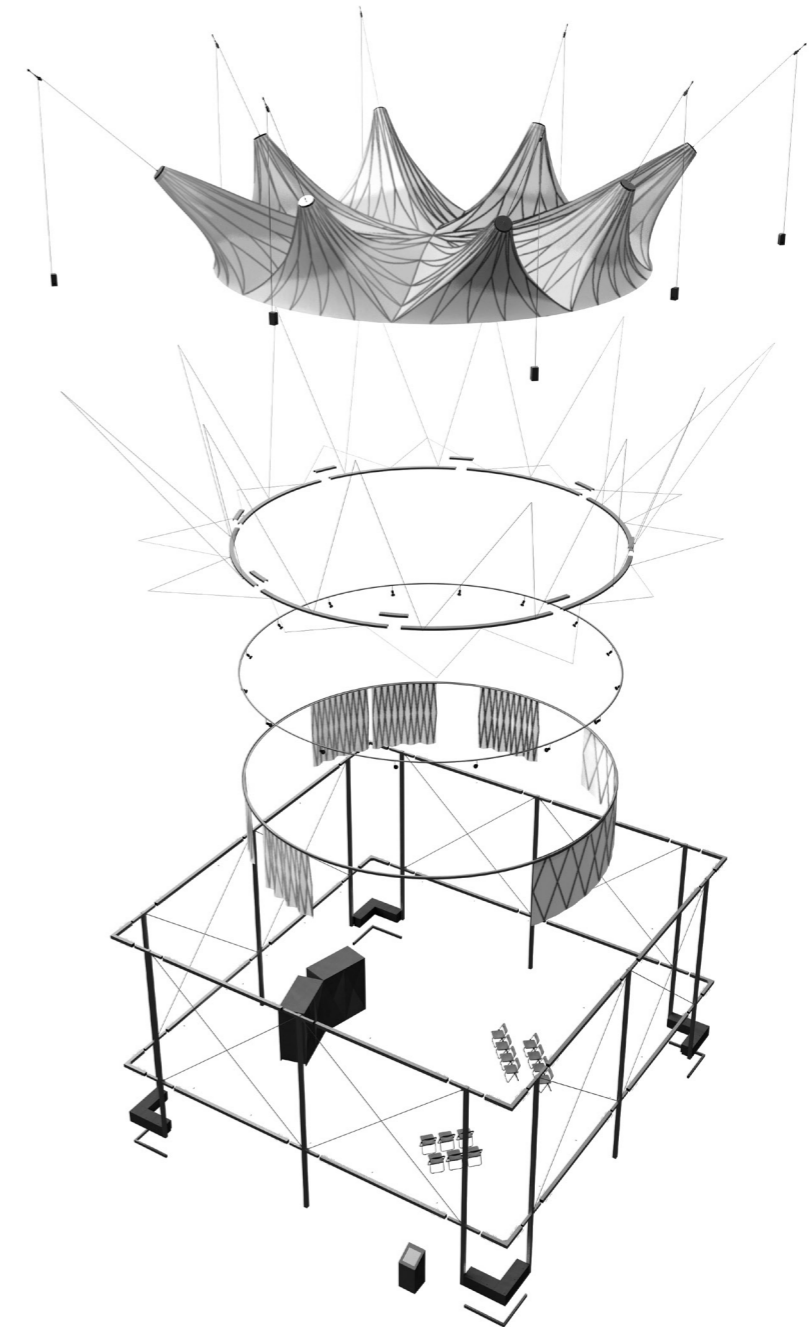
FUNKCJA / FUNCTION

Priorytetem projektowym pawilonu jest jak największa elastyczność funkcji, dlatego wszystkie przewidziane elementy wnętrza są mobilne.

Pavilion is a roofed space with the surrounding foyer inside the steel support structure. The borders of the pavilion can be either determined clearly by closing the curtains surrounding the outline of the roofing, or partially, or even completely open to the outside through sliding the curtains open. In this way, the pavilion can both get cut off from the urban context and appropriate it, blurring the boundaries between the public space and the structure penetrating with it.

The whole system is based on eight sections of flexible polyester coating enriched with Lycra which, stretched by eight tuggger winches and blocks, form ventilation chimneys in the coating and change the cubature of roofed space. The system can dynamically respond to changing conditions, giving the impression of move of the whole facility and a kind of suspension of the roof over the ground owing to the scale of deformation of the coating with the selected minimum cross sections of the supporting structure.

The design priority of the pavilion is the maximum possible flexibility of functions, therefore all the provided elements of the interior are mobile.

PORTFOLIO

76

www.centrala.net.pl

+

Zdjęcie / Photo 01

77

Zdjęcie / Photo 02, 03

PRODUKCJA I ROZWÓJ PROJEKTU /
PRODUCTION & DEVELOPMENT OF THE PROJECT

Teatr Wielki – Opera Narodowa
Ewa Magdalena Filipp / Kierownik Działu
promocji
Agata Sobierajska
Igor Gałązkiewicz

BMW Group Polska
Małgorzata Cecherz – Kowalska /
Dyrektor Marketingu
Paulina Jaworska

AUTORZY TEKSTÓW / AUTHORS

Igor Gałązkiewicz
Zespół OperaLab / OperaLab Team

REDAKTOR / EDITOR

Katarzyna Hosaniak
Agata Sobierajska

KONCEPCJA I KOORDYNACJA PROJEKTU /
CONCEPT & COORDINATION OF THE PROJECT

Igor Gałązkiewicz

PROJEKT GRAFICZNY / GRAPHIC DESIGN

Super Super
Jacek Rudzki
Hanna Kokczyńska
Jacek Majewski

PROJEKT WYSTAWY / EXHIBITION DESIGN

Bridge
Hanna Kokczyńska
Jacek Majewski
Mikołaj Molenda
Jarosław Nowotka
Michał Piasecki

ZESPÓŁ / TEAM

Bogdan Grygo
Krzysztof Mazanek
Bartosz Szymkiewicz

ZDJĘCIA / PHOTOS

Jarosław Mazurek - str. 20, 27
Stanisław Okołowicz - str. 22

© TEATR WIELKI – OPERA NARODOWA
BMW GROUP POLSKA, WARSZAWA 2013

OPERALAB
TEATR WIELKI – OPERA NARODOWA
PLAC TEATRALNY 1
00-950 WARSZAWA

WWW.OPERALAB.PL
WWW.TEATRWIELKI.PL
WWW.BMW.PL

WE WSPÓŁPRACY
TEATRU WIELKIEGO – OPERY NARODOWEJ I BMW

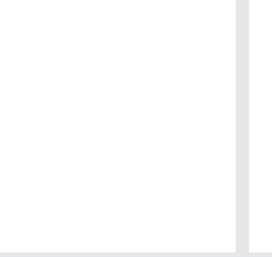
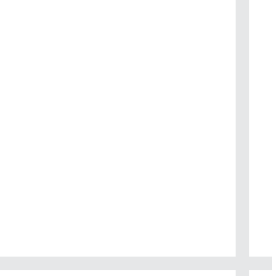
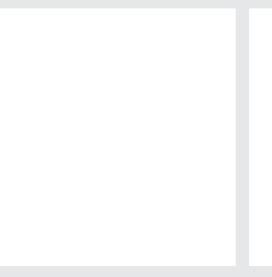
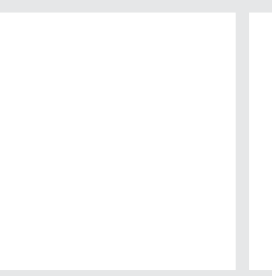
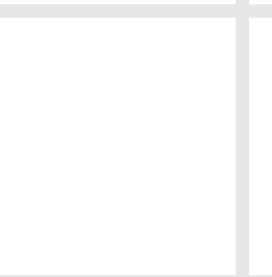
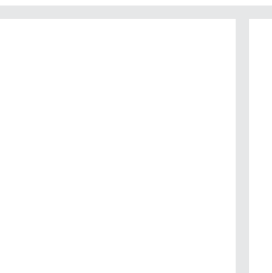
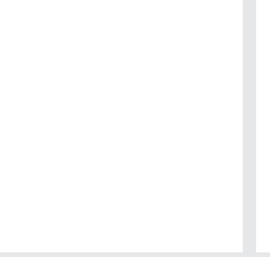
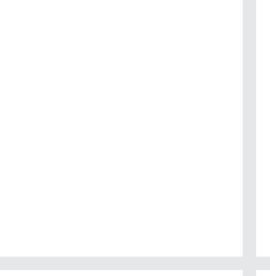
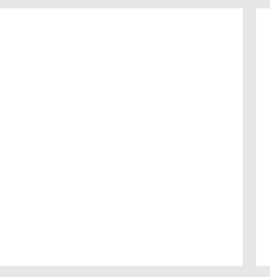
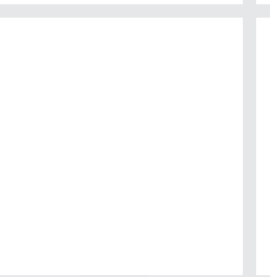
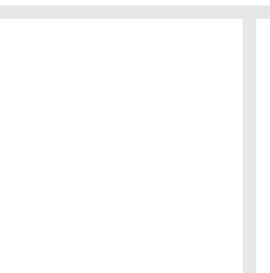
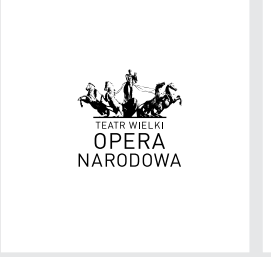
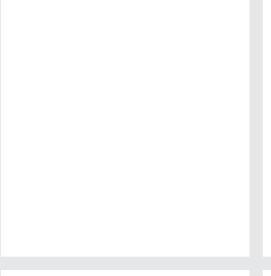
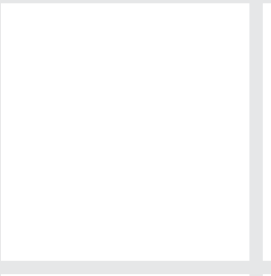
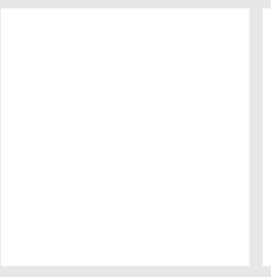
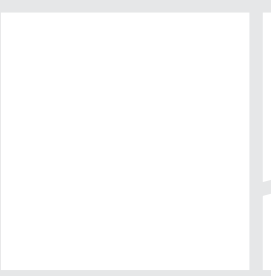
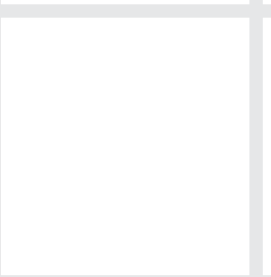
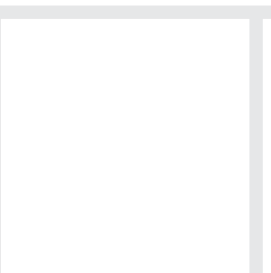
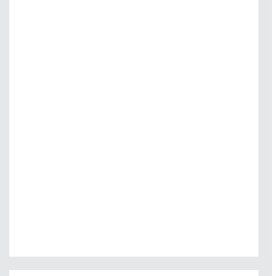
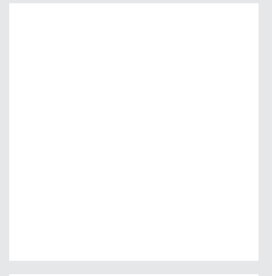
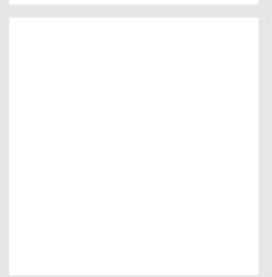
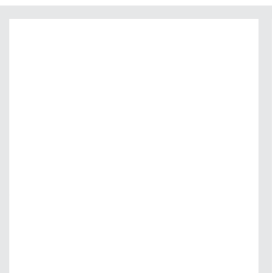
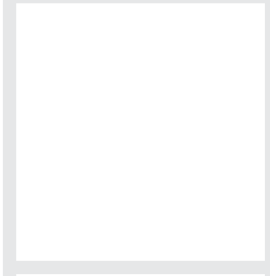
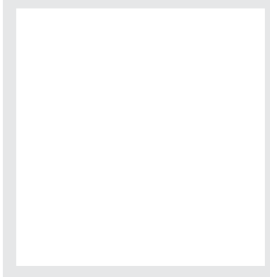
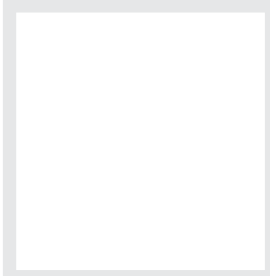
PARTNER MEDIALNY WYSTAWY:

PATRONAT MEDIALNY WYSTAWY:

We współpracy
Teatru Wielkiego -
Opery Narodowej
i BMW
www.operalab.pl

